

Európai
Bizottság

[2013. TAVASZ ▶ 45. SZÁM]

panorama

inforegio

▶ Bizalomépítés a közösségekben

A stabilitás és az együttműködés
támogatása uniós forrásokból

- ▶ Kohéziós politika, az uniós
beruházások fő forrása
- ▶ Követendő példák
a városfejlesztés területén

Regionális és
Várospolitikák

▶ **AZ OLVASÓKHOZ** 3
Johannes Hahn biztos

▶ **KIEMELT TÉMA** 4-7
**AZ EU STRUKTURÁLIS ALAPJAINAK
FONTOS SZEREPE AZ ÉSZAK-ÍRORSZÁGI
BÉKEFOLYAMATOKBAN**

▶ **A KOHÉZIÓS POLITIKA KULCSSZEREPE
AZ EURÓPAI GAZDASÁG NÖVEKEDÉSI
PÁLYÁRA ÁLLÍTÁSÁBAN** 8-11

▶ **REGIOSTARS 2013 DÍJ: MÉG TÖBB
INNOVATÍV RÉGIÓS PROJEKT** 12-15

▶ **VÁROSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK
ADATBÁZISA A POLITIKAI
TAPASZTALATSZERZÉSHEZ** 16-19

▶ **AZ EU FŐVÁROSAINAK MOZGÓSÍTÁSA** 20-21

▶ **PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK** 22-23

▶ **HÍREK RÖVIDEN** 24-25

▶ **SZEMÉLYES TAPASZTALATOK** 26-30
A kohéziós politika országos és regionális nézőpontból

▶ **PÉLDÁK PROJEKTEKRE** 31-35
Példák Észtországban, Franciaországban, Lettországban
és az Európai Területi Együttműködés program keretén
belül megvalósult projektekre

▶ **TÉRKÉPEK** 36-37
A foglalkoztatottak számának növekedése, 2007-2009
A fiatal munkanélküliek aránya, 2011

▶ **A JASPERS ÉRTÉKELÉSÉNEK
LEGFONTOSABB EREDMÉNYEI
ÉS AJÁNLÁSAI** 38-39

▶ **ESEMÉNYNAPTÁR** 40

▶ 4

▶ 8

▶ 12

▶ 31

▶ 38

Fényképek (oldal):
Borító: © SEUPB
4. oldal: © SEUPB (Hid)
6. oldal: © Groundwork NI
3., 4., 8., 12., 13., 14., 15., 17., 18., 24., 25., 39. oldal:
© Európai Bizottság
19. oldal: Bécs: © Kurt Kuball/Wirtschaftsagentur Wien –
Budapest © Rév8
22-23. oldal: © DCLG
26-30. oldal: Midi-Pyrénées © Philippe Grollier/Midi-Pyrénées
régio – Ausztria © ÖROK – Egyesült Királyság © DCLG –
Toszkána © Regione Toscana
31-35. oldal: Észtország © Crystalsol – REALIS © Région
Languedoc-Roussillon – Naco Technologies © Naco
Technologies – Málta © Infrastrukturális, Közlekedési és
Hírközlési Minisztérium, Málta – ETE © Winnet8

Ez a magazin angol, francia és német nyelven újrahasznosított papírra nyomtatva
jelenik meg. Elektronikus változata 21 nyelven az alábbi címen érhető el:
http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_hu.cfm

A jelen szám tartalmát 2013 márciusában véglegesítettük.

JOGI KÖZLEMÉNY

Sem az Európai Bizottság, sem a nevében eljáró személyek nem tehetők felelőssé a jelen kiadványban szereplő információk
felhasználásáért, illetve a gondos előkészítés és ellenőrzés ellenére esetleg előforduló hibáért. A jelen kiadvány nem feltétlenül
tükrözi az Európai Bizottság nézeteit és álláspontját.

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2013

A forrás feltüntetése esetén a sokszorosítás megengedett.

A harmadik féltől származó, szerzői joggal védett tartalmak használatára/sokszorosítására a szerzői jog tulajdonosától
(tulajdonosaitól) kell engedélyt kérni.

▶ AZ OLVASÓKHOZ

Johannes Hahn

Az Európai Bizottság regionális politikáért felelős tagja

Az Európai Unió és elődei a megalakulásuk óta egy olyan alapvető stratégia megvalósítására töreksenek, amely a béke, a jólét, illetve a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartásának gazdasági erőkkkel történő megteremtésére és fenntartására irányul.

Mindannyiunkat örömmel tölt el, hogy 2012-ben az Európai Unió kapta a Nobel-békedíjat annak a hat évtizedes munkának az elismeréseként, amelyet a II. világháború pusztítása utáni gazdasági struktúra felépítésére fordított, és ezzel elképzelhetetlenné tette a felek közötti ellenségeskedést. Megmutatta, hogyan válhatnak partnerekké a történelmi ellenségek.

Felüdülés volt látni, hogy egy pénzügyi válsággal terhelt, zűrzavaros időszakban a Nobel-bizottság képes volt nagy távlatban szemlélni az EU által elért eredményeket. Az Európai Unió eme béketeremtő szerepére azonban nem lehet pusztán történelmi kiindulópontként tekinteni. Mint ahogy azt ebben a számban is olvashatja, az Európai Unió rendkívül pozitív szerepet játszott a stabilitás és a fejlődés elősegítésében az Unió egykor viszály sújtotta részén: Észak-Írországból és Írország határ menti régióiban.

Az 1994-es fegyverszünet bejelentése után az Európai Bizottság korábbi elnöke, Jacques Delors volt az első, aki kijelentette, hogy ha támogatásra van szükség, Európa mindent megtesz, és indítványozta egy alap létrehozását a békefolyamat elősegítésére.

A közel 18 év alatt a nemzeti források mellett mintegy 1,3 milliárd euró összegű EU-s forrást fektettek több mint 20000, az EU eme nyugtalan szegletébe békét és megbékélést hozó projektbe. Öröm volt számomra két korábbi ellenfél barátságos beszélgetését hallgatni a január 31-én

Brüsszelben, a PEACE program keretében tartott, „Bringing Divided Communities Together” (Bizalomépítés a megosztott közösségekben) elnevezésű konferencián. Ez a két ember jelenleg Észak-Írország tartományi kormányfője és a tartományi kormányfő helyettese. Teljes mértékben elismerték az Európai Uniótól kapott támogatás fontosságát és az Unió konstruktív hozzáállását a közösség újjáépítéséhez, illetve a hosszú távú béke előmozdításához.

Az Európai Unió gazdaságának újjáépítése

A regionális politika egyre fontosabb szerepet játszik abban, hogy Európa megtalálja a kiutat a jelenlegi gazdasági válságból. Ez az EU elsődleges beruházási politikája, amely szigorúan azokra az ágazatokra és prioritásokra összpontosít, amelyekkel visszatérhet a növekedés és a versenyképesség.

A regionális politika arra ösztönzi a régiókat, hogy hasznosítsák saját erejüket, és az EU segítségével kezdjék alkalmazni az „intelligens specializációs” növekedési stratégiákat, hogy elérjék versenyképességi potenciáljuk maximumát.

Tekintettel arra, hogy jelenleg az egész uniós területén a pénzügyi megszorítások vannak napirenden, kivételesen intenzívek az Európai Unió jövőbeli költségvetéséről – a többéves pénzügyi keretről (tpk) – szóló tárgyalások. Számos területen van szükség csökkentésre, és ez alól nem jelentenek kivételt a regionális politika forrásai sem.

Az ezeknek a forrásoknak a célzott és költséghatékony felhasználására irányuló, jól koncentrált stratégia azonban garantálja, hogy a regionális politika továbbra is kulcsfontosságú hajtóerőt képezzen az EU egészét érintő gazdasági fellendülés és hosszú távú konjunktúra előmozdításában.

► AZ EU STRUKTURÁLIS ALAPJAINAK FONTOS SZEREPE AZ ÉSZAK-ÍRORSZÁGI BÉKEFOLYAMATBAN

Az EU strukturális alapjaiból az utóbbi 20 évben nyújtott stratégiai támogatás fontos eleme volt annak, hogy Észak-Írországból (Egyesült Királyság) a több-éves konfliktus után visszatérhessen az élet a normális kerékvágásba. Ez volt az üzenete annak a Brüsszelben január 31-én tartott „Bringing Divided Communities Together – sharing the experience of the EU PEACE programme” (Bizalomépítés a megosztott közösségekben – az EU PEACE programjával kapcsolatos tapasztalatcsere) elnevezésű speciális konferenciának, amelyet Johannes Hahn, az EU regionális politikájáért felelős biztosa kezdeményezett.

„Egyesek meglepődve tapasztalhatták, hogy az észak-írországi PEACE programot a strukturális alapokból fedezték, de ezen nem kell csodálkozni. Napjaink regionális politikája eszköz az EU törekvéseinek megvalósítására, vagyis a munkahelyteremtés, a növekedés és igen, a béke előmozdítására” – jelentette ki nyitóbeszédében Johannes Hahn.

„Az EU PEACE programjai több millió ember életére voltak hatással Észak-Írországból és Írország határ menti régióiban, és segítettek megteremteni azokat feltételeket, amelyekben a béke és megbékélés gyökeret ereszthetett. Az EU regionális alapjai fontos szerepet játszottak egy olyan közös társadalom alapjainak lefektetésében, amelyben minden közösség részesülhet a béke gyümölcseiből” – vélekedett.

JOBBRÓL BALRA:
Johannes Hahn, Peter Robinson
és Martin McGuinness

A konferencia megnyitó előadói Észak-Írország olyan vezető politikai szereplői voltak, mint Peter Robinson tartományi kormányfő és Martin McGuinness, a tartományi kormányfő helyettese, valamint Brendan Howlin ír miniszter. A konferencia központjában a PEACE programot igazoló innovatív projektekről szóló beszámolók álltak, amelyek részletesen bemutatták az elvégzett munkát, és azt, hogy ez a munka a továbbiakban milyen hatást gyakorol az emberek életére.

▶ „PEACE BRIDGE”

2011 júniusában Hahn biztos Észak-Írország és az Ír Köztársaság politikai vezetőinek kíséretében hivatalosan is megnyitotta a „PEACE Bridge” („PEACE hidat”) Derry-Londonderry városában. A PEACE híd az egyik legikonikusabb projekt, amely a PEACE III program támogatásával és az ERFA 11,2 millió eurós hozzájárulásával készült el. Derry-Londonderry városa egyre megosztottabbá vált „a nehéz idők” alatt, és több ezer protestáns költözött el a nyugati partról. A PEACE híd most már fizikailag is egyesíti a folyó két partját, alakjával pedig a Foyle folyó feletti kézfogást szimbolizálja. A híd a város hatásos, új jelképe lett, amely fizikailag és jelképesen is összeköti a két parton élő közösségeket, akik számára a folyó jelentős vallási és felekezeti szakadékot jelentett.

2 milliárd eurós támogatás

1995 és 2013 között Észak-Írország kormánya csaknem 2 milliárd eurót kapott három egymást követő PEACE program keretében, amiből 1,3 milliárd euró az Európai Uniótól, a többi pedig a tagállamoktól származott.

A PEACE program régóta fennálló együttműködés Észak-Írország népe és politikai vezetői, valamint az Európai Bizottság között; a programot az Egyesült Királyság és Írország kormánya is támogatja.

Az EU speciális programokért felelős testületét (Special EU Programmes Body, SEUPB) a békealapok szétosztásának feladatára hozták létre, hogy tényleges projekteken keresztül erősítse a kohéziót, és befogadóbb társadalmat alakítson ki.

Út a társadalmi stabilitás

A finanszírozás és a támogatás az évek során teret adott annak, hogy a helyi közösségek el tudják fogadni a konfliktus utáni életet, illetve segítette a szebb és ígéretesebb jövőt biztosító gyakorlati és stratégiai tevékenységekben való részvételt.

A jelenlegi, 333 millió euró költségvetésű PEACE III program fő célkitűzései közt szerepel a békés és stabil társadalom felé való haladás erősítése, illetve a megbékélés előmozdítása olyan tevékenységek és projektek támogatásával, amelyek segítik a közösségek közötti bizalomépítést.

Peter Robinson, Észak-Írország tartományi kormányfője a következőket mondta: „Ma már viszonylagos békét és stabilitást élvezhetünk egy olyan időszakot követően, amelynek során 3000 embert gyilkoltak meg, több tízezret pedig megsebesítettek. Az EU segítsége döntő fontosságú volt. Az egész tartományban több ezer projektet támogatott, hogy egy jobb és közös jövőt építhessünk népünknek.”

Észak-Írország régiója már átalakult, de az út még nem ért véget – figyelmeztetett. „A közelmúltbeli problémák felhívták a figyelmet arra, hogy sok még a tennivaló.”

Martin McGuinness miniszterelnök-helyettes kiemelte a 2011 júniusában, Derry-Londonderryben megnyitott Peace híd szimbolikus jelentőségét. Kijelentette, hogy a 14,6 millió euróból – ebből több mint 11 millió uniós támogatásból – épült híd „örökre megváltoztatta Derry arculatát”.

A híd közelebb hozza egymáshoz a város két, egykor elkülönülő részét, és bizonyítéka a PEACE program célkitűzéseinek – fejtette ki. „A korábban ellentétben álló protestánsok vagy katolikusok a hídon átsétálva vagy átkerékpározva egy megüresedett katonai telephelye juthatnak, amely ma már közös térként szolgál számukra. A hidat a megnyitása óta több mint egymillióan használták.”

Ismeretek és bizalom

A konferencián hangsúlyozták, hogy a PEACE program csak az egyik eleme az észak-írországi békefolyamatnak. Viszont fontos funkciót töltött be azoknak a feltételeknek a fenntartásában, amelyek között az egyéb tevékenységek folytatódhattak.

A programnak néhány igen nehéz és hátrányos helyzetű területen futó projekt kialakításában is szerepe volt. Ezek célja, hogy bevonják a fiatalokat, és felruházzák őket azokkal az ismeretekkel és magabiztossággal, amellyel kezelni tudják, illetve el tudják kerülni a felekezetek közti erőszakot. Ezeket a projekteket gyakran kísérik olyan intézkedések, amelyekkel az állásszerzéshez szükséges készségek is megszerezhetők. A sportot, a digitális médiát és különféle egyéb eszközöket is felhasználnak a fiatalok megszólítására, és segítenek elsajátítani a sokszínű közösségekben való életvitelt, illetve csökkentik annak a kockázatát, hogy a fiatalok szélsőséges csoportok hálójába kerüljenek.

Az EU PEACE program szép példája az Európai Unió béke és megbékélés iránti elkötelezettségének – hangsúlyozta Hahn biztos. „Ez nem a gyors megoldásokról szól. A hosszú távú együttműködés elősegítését célozza. A PEACE program segített

LABDARÚGÁST MINDENKINEK

A labdarúgás is kapocsként is szolgálhat a megosztott közösségek összetartásának megerősítéséhez. A sport, és különösen a labdarúgás rengeteg emberhez eljut, ezért az Ír Labdarúgó Szövetség az EU PEACE III programjának támogatásával megvalósított „Football For All” (Labdarúgást mindenkinek) projektjében százan dolgoznak 53 helyi labdarúgó klubbal együtt azon, hogy a kölcsönös tisztelet üzenetét népszerűsítsék. A projekt hozzásegíti a helyi egyesületeket ahhoz, hogy újra kapcsolatba kerülhessenek a közösségekkel. Limestone United néven még egy a közösségek határain átnyúló futballcsapatot is létrehozta, hogy ezzel is ösztönözzék a két oldal fiataljait a csapatként való együttműködésre.

ALEXANDRA PARK – „A FAL LEDÖNTÉSE”

Az Észak-Belfastban található Alexandra park régóta „vitatott terület” volt, és ezért, mikor 1994-ben sokan dolgoztak egy konfliktusmentes időszak megtervezésén, az éjszakai összecsapások megelőzésére „Békefalat” emeltek a park közepén. A béke megszilárdításának időszakában ez kiváló mementója annak, hogy milyen hosszú utat kell a közösségnek végigjárnia.

A park – a katolikus és protestáns közösségek közti erőszak lecsillapítására felépített 20 éves, 3 méter magas fallal – az elkerülhetetlen változások szimbóluma.

2009-ben a Groundwork NI nevű szervezet segítségével egy új, a lakosságot is bevonó folyamat indult el a park természetes állapotának végleges visszaállítására. Ezt az Európai Uniótól, Belfast önkormányzatától, Észak-Írország Igazságügyi Minisztériumától és az Alpha programból származó, összesen 280 000 angol fontos támogatásban részesítették. A „Békefal” közepén található kapu ma már legalább napi néhány órára nyitva áll, lehetővé téve a fal két oldalán élőknek, hogy teljes egészében élvezhessék a gyönyörű parkot. Sylvia Gordon, a Groundwork NI igazgatója a következőket nyilatkozta: „A Békefal megnyitásával lehetővé vált, hogy két évtizednyi elkülönülés után a két közösségből származó iskolás gyerekek együtt játszassanak.”

A folyamat részeként létrejött egy irányító csoport, amely a helyi közösségek kulcsfiguráit egyesíti annak érdekében, hogy megegyezés születhessen az Alexandra park létesítményeinek fejlesztéséhez, illetve a fal megnyitásához vezető útra és annak lépéseire vonatkozóan.

„Mielőtt bármit tennénk, segítjük a helyi szintű megállapodások létrejöttét és a tartós kapcsolatok építését” – hangsúlyozta Gordon. „Számos rendezvényt szerveztünk a parkban a megnyitó előtt, hogy ezzel is a normalitás érzését keltsük. Előrelépést sikerült elérnünk ennek a vitatott területnek az átalakításában, és integrációra törekszünk minden szinten.”

Tartományszerte mintegy 59 ilyen „békefal” található, eltávolításuk pedig hosszú és bonyolult folyamat lesz – folytatta Gordon. „További 14 békefállal fogunk foglalkozni Észak-Belfast azon határterületein, ahol igény mutatkozik a békére, és ahol újra össze tudjuk kötni a közösségeket.”

A Békekapu megnyitása révén a két közösség gyermekei mostantól együtt játszhatnak az Alexandra parkban, 20 éve először.

LENT:

A Groundwork NI elnöke, Paul McErlean (balra) megnyitja az Alexandra parkban található Békekaput David Ford igazságügyi miniszterrel és a Groundwork NI igazgatóját, Sylvia Gordonnal.

abban, hogy az emberek magukénak érezzék a békefolyamatot. Ez egy alulról felfelé építkező folyamat, ahol a résztvevők saját megoldásokkal állnak elő.”

A konferencia hallgatóságában számos más, megoldásokat kereső megosztott régió – többek között a balkáni országok, Líbia, Ciprus, Izrael és a palesztin területek – küldöttei is jelen voltak.

A konferenciával párhuzamosan több más, uniós forrásokból támogatott, a PEACE III program által finanszírozott projektből rendeztek kiállítást, hogy elősegítsék a békefolyamatot, és rávilágítsanak arra, hogyan szolgálhatnak példaként a többi konfliktusövezet számára.

Az EU a „becsületes közvetítő” szerepében

Pat Colgan, az EU speciális programokért felelős szervének (SEUPB) vezérigazgatója azt nyilatkozta, hogy az Unió nemcsak anyagi eszközökkel járult hozzá Észak-Írország sikeréhez, hanem a folyamat fegyelmezett lebonyolításának megkövetelésével is.

„Az Európai Unió egy hétéves támogatási időszak biztonságát kínálta fel, amellyel már elég bátran lehet alapozni” – magyarázta. „Fontos, hogy az EU semleges teret biztosít – nem áll sem az egyik, sem a másik tábor mellé. A felek így nem tartottak tőle, hogy részt vegyenek a tárgyalásokon. Ez az idő múlásával hozzájárult ahhoz, hogy bizalom alakuljon ki az érintett közösségek között.”

A konfliktus által hátrahagyott láthatatlan sebek csak sokára fognak begyógyulni – mondta. „A bizalmat és a tiszteletet nehéz újra kialakítani. Ma már egy konfliktus utáni generáció is él köztünk, amely tovább hordozza magában a megosztottság magvait és a konfliktus örökségét. Alapvető fontosságú, hogy a társadalom aktív tagjaivá tegyük őket. A PEACE IV

program kidolgozása már folyamatban van. A program a helyi partneri struktúrákra fog összpontosítani, és igyekszik bevonni a fiatalokat, különösen a hátrányos helyzetű területeken. A jelenlegi béke törékeny. Még mindig hatalmas munka áll előttünk”.

Béketeremtési és konfliktuskezelési központ

Az Észak-Írországból élő emberek rengeteg olyan tapasztalatot halmoztak fel a béketeremtés terén, amely másoknak is hasznára válhat. Hogy ezt a tudást átadhassák, egy új béketeremtési és konfliktuskezelési központ épül erre a célra a korábbi Maze/Long Kesh börtön szimbolikus jelentőségű területén. A központ segít az észak-írországi tapasztalatok terjesztésében, és gondoskodik a békefolyamatok emlékének megőrzéséről a jövő generációi számára.

„Ez tisztelgés az azokon a PEACE programokon dolgozók előtt, amelyeknek az eredményei iránt a világ minden tájáról mutatnak érdeklődést: Oroszországból, Palesztinából, a balkáni országokból, Kolumbiából és Dél-Koreából. Ez olyasmi, amire büszké lehetünk” – tette hozzá Hahn EU-biztos.

„Ha működésben szeretnék látni a békét az EU-ban, menjek el bármelyik, határokon átnyúló régióba. Ott megtapasztalhatják, hogyan hasznosíthatók napjainkban az EU regionális politikájának keretén belüli, határokon átvágó együttműködésből származó előnyök a közlekedés és a kereskedelem, sőt a munkalehetőségek, a környezetvédelem és az egészségügyi szolgáltatások terén is. Ne feledjük, a PEACE program egyben a határokon átvágó együttműködési program is. Ezért akartam elhozni Brüsszelbe az érintettek tapasztalatait. A lehető legszélesebb közönségnek szeretném bemutatni az eredményeiket – elsősorban azért, mert megérdemlik az elismerésünket és a köszönetünket, de azért is, mert hiszek abban, hogy a világ más részein is tanulhatnak a munkájukból.”

►PEACE I (1995-1999)

15 000 PROJEKT

TELJES ÖSSZEG: 667 000 000 EUR

EU-TÁMOGATÁS: 500 000 000 EUR

A konfliktusból adódó közvetlen problémák megoldásával foglalkozott, úgymint: az elpusztított közösségekkel, az újjáépítéssel, a regenerációval, választott képviselők és civil szervezetek bevonásával erős és befogadó helyi közösségi partnerségek létrehozásával, az áldozatokkal és a túlélőkkel folytatott munkával, illetve a korábbi félkatonai szervezetek visszaintegrálásával.

►PEACE II (2000-2006)

7 000 PROJEKT

TELJES ÖSSZEG: 995 000 000 EUR

EU-TÁMOGATÁS: 609 000 000 EUR

A strukturális alapok szabályait szigorú ellenőrzés mellett és a konfliktusból kilábaló régió igényeire szabva alkalmazta. A helyi partneri struktúrák nagyobb bevonásával, valamint a társadalom minden részére kiterjedő, a teljes 2,8 milliós lakosságot érintő helyi akciótervekkel ösztönözte a gazdasági megújulást.

►PEACE III (2007-2013)

400 PROJEKT

TELJES ÖSSZEG: 333 000 000 EUR

EU-TÁMOGATÁS: 225 000 000 EUR

Ez a program olyan, az emberek szívére és eszére koncentráló stratégiai csomag, amely a közösségek közötti és a határon átvágó együttműködést segíti elő, kevesebb, viszont nagyobb és stratégiaileg jelentősebb projekttel.

„Az észak-írországi projektek a szemléletmód megváltoztatására irányulnak, és segítenek megszerezni az embereknek azokat a szükséges szakmai ismereteket, amelyekkel hozzájárulhatnak a társadalmi kohézióhoz. Az olyan tökébefejtési projekteknek, mint a közösségi és üzleti központok, egyértelmű gazdasági értékük van. Ezek a fizikai és emberi tőkébe történő befektetéseken keresztül segít a PEACE program Észak-Írországot a konfliktusból a béke és a jólét felé vezető útra terelni, miközben növekedést idéz elő, és munkahelyeket teremt” – hangsúlyozta.

►TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/ireland/index_hu.cfm

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/peace/index_en.cfm

▶ A KOHÉZIÓS POLITIKA KULCSSZEREPE AZ EURÓPAI GAZDASÁG NÖVEKEDÉSI PÁLYÁRA ÁLLÍTÁSÁBAN

A kohéziós politika egyre inkább az Európai Unió elsődleges támogatási politikájává válik. Szoros összhangot alakítunk ki közte és az EU Európa 2020 stratégia között, hogy segítsen az uniós tagállamoknak a növekedés és versenyképesség helyreállításában, és hathatósan csökkentse a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségeket.

A kohéziós politika stratégiai célja az lesz, hogy tőkét kovácsoljon a regionális erősségekből, és hogy az európai nemzeti és regionális közpénzek együttes, hatékonyabb felhasználását valósítsa meg. Széles körben elismerik, hogy az ilyen típusú stratégiai befektetésekre nemcsak a legszegényebb uniós régiókban, hanem Európa összes régiójában szükség van a versenyképesség fenntartásához.

A programok következő generációját az új gazdasági realitásokhoz kell igazítani. A mai gazdasági helyzet olyan, hogy a folyamatos pénzügyi konszolidáción és a strukturális reformokon kívül nincs hitelt érdemlő alternatíva a makrogazdasági stabilitás eléréséhez. A folyamat támogatásához

szélesebb körű strukturális és szabályozási reformokat kiegészítő és a reformokkal koherens növekedésserkentő befektetésekre van szükség. Az Európai Unió választásához a kihívásokhoz alakítja azáltal, hogy a szorosabb gazdasági koordinációt ötvözi az Európa 2020 stratégiával és az „európai szemeszter” elnevezésű folyamattal. Az Európa 2020 stratégiát a 2010-es bevezetése óta viszonylag jól megismertük, de milyen hatással van a kohéziós politikára, és hogyan járul hozzá?

▶ **Az európai szemeszter olyan folyamat, amely számos országszintű és uniós gazdaságpolitikai célkitűzését egyezteteti az elmúlt 50 év egyik legnehezebb gazdasági és társadalmi körülményei közt.**

Az európai szemeszter ciklusa keretrendszerként biztosít a tagállamoknak a gazdasági, költségvetési és strukturális reformokra irányuló politikájuknak az EU Stabilitási és Növekedési Egyezményével, illetve Európa 2020 stratégiájával való összehangolásához. Lényege, hogy egyetértés szülessen

Johannes Hahn biztos meglátogatja az Egyesült Királyságban a walesi Swansea tengerpartját Alun Davies walesi földművelésügyi, halászati, élelmiszerügyi és európai programokért felelős miniszterhelyetttel. Megvitatják a kohéziós politika walesi megvalósításának aktuális állapotát, a Bizottság következő, 2014-2020 közötti programidőszakra vonatkozó javaslatait, valamint meglátogattak több, az EU-val közösen finanszírozott projektet.

a nemzeti és uniós szintű cselekvési prioritásokról, mert az EU arra törekszik, hogy visszatérjen a fenntartható növekedés és munkahelyteremtés útjára.

Az éves ciklusok öt legfontosabb határideje a következő:

- ▶ az Európai Bizottság elfogadja az éves növekedési jelentést, amely minden évben elindítja az európai szemeszter gazdaságpolitikai koordinációs ciklusát;
- ▶ a tagállamok áprilisban benyújtják az aktualizált reformterveiket;
- ▶ a Bizottság május végéig végezheti el az értékelést és adhat ajánlásokat;
- ▶ az Európai Tanács hivatalos döntést hoz júniusban;
- ▶ a tagállamok megteszik a szükséges lépéseket, és elfogadják saját nemzeti költségvetésüket.

A jelenleg a harmadik évében járó európai szemeszter folyamatnak elsősorban az a célja, hogy számos országszintű és uniós gazdaságpolitikai célkitűzést összehangoljon az elmúlt 50 év egyik legnehezebb gazdasági és társadalmi körülményei közt. A kérdéses gazdaságpolitikai célok először biztosítják a makrogazdaság stabilitását, a fenntartható fiskális

politikát, stabilizálják a pénzüzeteket, illetve olyan jogszabályi és strukturális reformokat alakítanak ki, amelyek létrehozzák a növekedés és munkahelyteremtés feltételeit. Mindez ezek alatt az éves koordinációs ciklusok alatt megy végbe. Ezekről az Európai Unió is jelentést készít, ellenőrzi őket, és ajánlásokat fogalmaz meg az Európa 2020 növekedési stratégiának megfelelő fejlődési lehetőségekről. Ez a gazdaságpolitikai koordinációs folyamat a régiók szempontjából több, egymással összefüggő ok miatt releváns.

Nyilvánvaló, hogy az európai régiók és városok között vannak világszerte az innováció és kutatás, illetve a fenntartható fejlődés területén, és a legkiterjedtebb, legfejlettebb szociális ellátórendszerek közül néhány helyi szinten valósult meg. De ezt a sikert egyik régió sem veheti magától értetődőnek. A siker az idő múlásával gyorsan elkophat, különösen, ha figyelembe vesszük a gazdasági helyzetet. A versenyképesség megőrzéséhez és új lehetőségek teremtéséhez strukturális reformok és innovációk szükségesek.

▶ A területek közötti jelentős különbségekre való tekintettel a városok és a régiók a tagállamokon keresztül hallathatják hangjukat.

Európa régióira és városaira nagyon eltérően hat a jelenlegi pénzügyi és gazdasági környezet. A régiók sajátos helyzete bármely két tagállamot tekintve lényeges különbségeket mutat. Ezért bízza az Európai Unió a tagállamokra azt, hogy saját területi és intézményi struktúrájuk fényében lefolytassák a nemzeti gazdaságpolitikai célok szükséges összehangolását. A területek közötti jelentős különbségekre való tekintettel elsősorban a tagállamok politikai döntéseire és koordinációs tevékenységére van szükség ahhoz, hogy a városok és a régiók hallatni tudják a hangjukat. Az Európa 2020 stratégia bevezetése óta a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy mozgósítsák a településeket és a régiókat is.

▶ Az intelligens, fenntartható és inkluzív beruházások megvalósításával csökkenthetők leghatékonyabban a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek.

A Bizottság tisztában van vele, hogy ezek a sikerek egyenlőtlenül oszlanak el az Unión belül. A más gazdaságpolitikai célokkal összehangolt szinkronizált és fókuszált beruházások hatékonyan tudják támogatni az Európa 2020 tízéves növekedési stratégiáját. Ezeknek az intelligens, fenntartható és inkluzív beruházásoknak az országszintű és regionális programok révén történő megvalósítása szintén az egyik leghatékonyabb, gyakorlati módszer a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek visszaszorítására irányuló egyezményes célkitűzések támogatására. A kohéziós politika biztosítja a fő forrást az ilyen egyenlőtlenségekkel foglalkozó beruházások stabil támogatásához (lásd a kertes írást a 10. oldalon).

A köztöke hatékony felhasználása a gazdasági növekedés és munkahelyteremtés előfeltétele, sőt hajtóereje. Éppen ezért a támogatási politika szerves részét képezi a fent említett gazdaságpolitikai elegynek. A magánberuházások ▶▶

őszönzéséhez stabil makrogazdasági környezetre van szükség. A hosszú távú, közösségi forrásokból finanszírozott beruházásokhoz fenntartható fiskális politikai keretrendszer kell. A közösségi befektetések akkor lehetnek hatékonyak, ha összhangban vannak a belső piaci szabályokkal és a szabályozási kezdeményezésekkel. A Bizottság meg van győződve róla, hogy az európai régióknak és városoknak fontos szerepük van a gazdaságpolitikai célok megvalósításában, valamint a növekedést és munkahelyteremtést szolgáló támogatások területén. Az elmúlt néhány évben a kohéziós politika pedig azt is megmutatta, hogyan kell a beruházásokat módosítani a gazdaság és a kereslet jelentős változásainak tükrében (lásd a keretes írást a 11. oldalon).

▶ 2013 kritikus év lesz a kohéziós politika szempontjából.

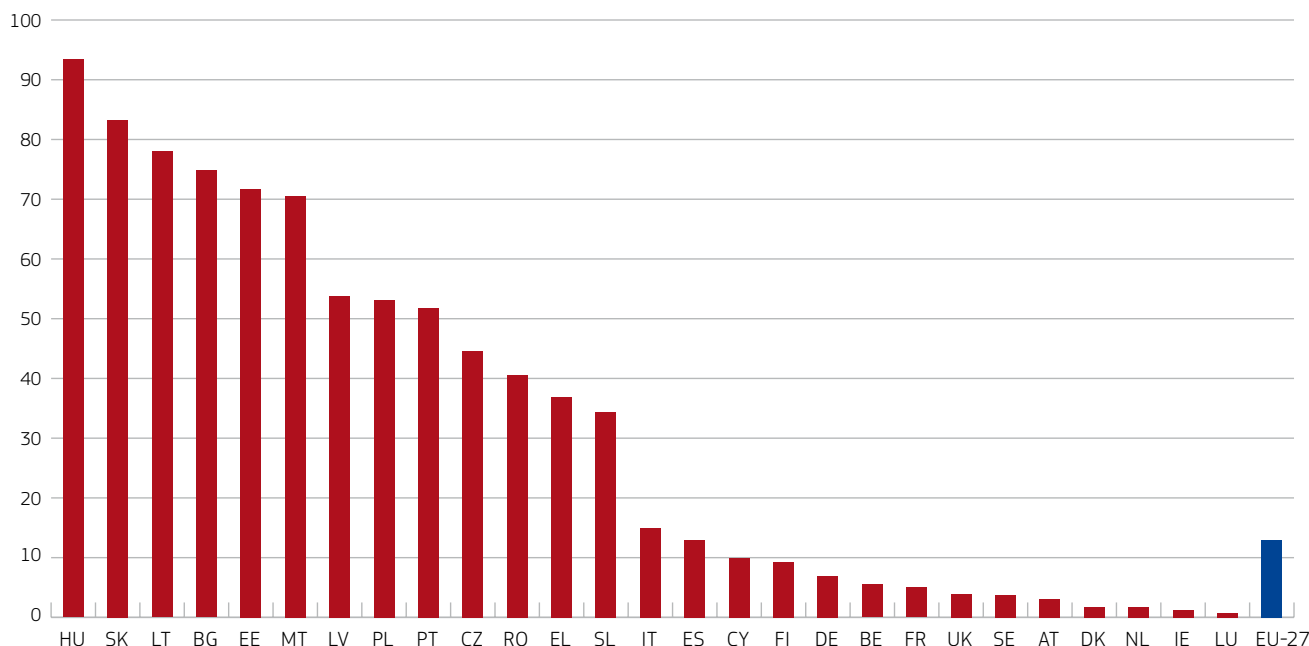
2013 kritikus év lesz a kohéziós politika számára, mivel a tagállamok bemutatják többéves befektetési terveiket a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó partnerségi szerződések formájában. Ezekben a szerződésekben a tagállamoknak gondoskodniuk kell róla, hogy a hosszú távú stratégia befektetések prioritásai teljes mértékben összhangban legyenek saját nemzeti reformprogramjaikkal. Támogatniuk kell az Európa 2020 stratégia célkitűzéseit, illetve az Európai Bizottság által idén kiadott országspecifikus ajánlásokat.

A KOHÉZIÓS POLITIKA SIKERES MÓDSZER A KÖZKIADÁSOK ELOSZTÁSÁRA

A kohéziós politika évente átlagosan 65 millió eurónyi befektetést mobilizál (az uniós és nemzeti társfinanszírozásúakkal együtt), amely számos tagállamban a közösségi beruházásoknak több mint 50%-át teszi ki. Ez érthető módon számottevő hatást fejt ki az Európai Unió gazdaságára. A 2004-ben, illetve az azt követően az Unióhoz csatlakozott 12 tagállam GDP-je a 2007 és 2016 közötti időszakban megközelítőleg 1,5%-kal növekedni fog évente a futó kohéziós programok végrehajtásával párhuzamosan. A kohéziós politika rövid távon a programok végrehajtására van hatással, hosszú távú hatása pedig az európai gazdaság szerkezetének és teljesítmények javításában mutatkozik meg. A folyamat részeként a régióknak egyértelmű stratégiai prioritásokat kell meghatározniuk, összpontosítaniuk kell a helyi erősségekre, meg kell szüntetniük az innovációt akadályozó tényezőket, és ki kell használniuk a helyi innovációs potenciált.

A tagállamok által szolgáltatott legutóbbi adatok azt bizonyítják, hogy 2011 volt az az év, amikor a kohéziós politika jelentős eredményeket kezdett felmutatni. Az ERFA, illetve a Kohéziós Alap által támogatott programok keretében 2011-ben közel bruttó 190 000 munkahely létrehozását jelentették, így a programok időtartama alatt eddig összesen csaknem 400 000 munkahely született. 2011-ben 27 000 induló vállalkozást támogattak, ezzel a programokban elért eredmény összesen 53 000. A tagállamok által nyújtott társfinanszírozással együtt a kohéziós politika az európai közösségi befektetésekben jelentős részt képvisel – több tagállamban pedig az összes közösségi befektetés több mint felét jelenti. A szükségessé vált pénzügyi konszolidáció időszakában tehát a kohéziós politika jelentős mértékben hozzájárul Európa jövőbeli jólétéhez, és az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához.

▶ A kohéziós támogatás (uniós és nemzeti) %-os aránya az összes közösségi beruházásban (2009-2011 átlaga)

A Bizottság fontos szerepet tölt be a gazdasági fejlődés nyomon követésében és elemzésében, valamint a legfőbb fejlesztési hiányosságok azonosításában. A tagállamokkal való egyeztetések során a nemzetgazdaságokat a koncentráltabb befektetések irányába tereli, nagy hangsúlyt fektetve a növekedésre. Nagyon fontos a kihívások, illetve a potenciális helyi és regionális ismeretek helyes felismerése. A következő programidőszakban a partnerségi szerződéseknél és operatív programoknál egy területi intervenciók logikát kell követniük, amelyben a kihívások és a területi potenciálok képezik a prioritások és a támogatások alapját.

A Bizottság megreformált kohéziós politikára vonatkozó javaslatainak sikeressége nagymértékben függ attól, hogy ezek a javaslatok a valóságban milyen konkrét intézkedésekben nyilvánulnak meg. És itt válik döntő fontosságúvá a partnerek szerepe: a partnerek, különösképpen a helyi és regionális hatóságok képesek a legjobban elérni, hogy az érintettek magukénak érezzék a programokat, és ők tudják a legjobban biztosítani a megvalósítás minőségét. Nemcsak azért, mert tudják, hogy a saját területeiken mire van szükség, hanem mert ismerik az igények kielégítéséhez szükséges eszközöket is.

▶ **A helyi és regionális hatóságok képesek a legjobban elérni, hogy az érintettek magukénak érezzék a programokat, és ők tudják a legjobban biztosítani a megvalósítás minőségét.**

A 2014-2020 közötti kohéziós politika legfőbb jellemzője az lesz, hogy kevesebb konkrét befektetési területet helyez a középpontba. Ez a megközelítés lényeges szerepet játszik majd abban, hogy a támogatások elmozduljanak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés felé. A folyamat támogatni fogja az innovációt, valamint a kis- és középvállalkozásokat, miközben foglalkozik éghajlati, energiaügyi és környezetvédelmi kérdések megoldásával, illetve munkahe-lyek teremtésével.

Ennek a „tematikus koncentrációnak” az a célja, hogy a globális prioritások tematikus választékát felhasználva Európa egészét tekintve maximalizálja a támogatások által hozzáadott értéket, de ugyanakkor rugalmasan tudja a stratégiákat a régiók egyéni igényeihez és kihívásaihoz alakítani. Ez a fajta pénzügyi koncentráció nagyobb hangsúlyt fektet az eredményekre, jobban megalapozza a közösségi beruházásokat, és lehetővé teszi a kimenetekkel és eredményekkel kapcsolatos megbízhatóbb jelentéstételt. Biztosítani fog egy teljesítmény-keretrendszer is, és a jól működő programokat jutalomban, valamint további támogatásban fogja részesíteni.

A jövőbeni programok nemhivatalos Bizottsági állásfoglalások⁽¹⁾ alapján történő informális előkészítése már elkezdődött. Ez figyelembe veszi a testületi munkadokumentumokban⁽²⁾ kiadott 2012-es országspecifikus ajánlásokat és elemzéseket

TEMATIKUS ÁTPROGRAMOZÁS

A kohéziós politika rugalmassága a finanszírozási célok dinamikus, az igényeknek megfelelő módon történő módosításának, más szóval „átprogramozásának” képességében mutatkozik meg.

A legnagyobb mértékű tematikus átprogramozásra (relatív értelemben véve) a gyakorlatban Írorszában (42 %), Máltán (24 %), Portugáliában (24 %), Bulgáriában (12,5 %), Spanyolországban (12,5 %), és Litvániában (11,3 %) került sor.

Az átprogramozás eredménye ez idáig az energiatechnológiára, az innovációra, a kutatási és technológiai fejlesztésre, a munkaerőpiacra (beleértve a fiatalokat is), az általános vállalati támogatásokra, az utakra, valamint a kulturális és szociális infrastruktúrára fordított juttatások megerősítése lett.

Átprogramozás az ifjúság, illetve a kis- és középvállalkozások érdekében

2012 eleje óta legalább 12 tagállamban került sor jelentős erőforrások átirányítására az ERFA és/vagy az ESZA által támogatott operatív programokon belül vagy közöttük, az olyan intézkedések megvalósítása érdekében, amelyek fokozzák a munkavállalók foglalkoztathatóságát, leküzdik és megelőzik a fiatalok munkanélküliségét, valamint megerősítik a kis- és középvállalkozások támogatását.

A Barroso-kezdemenyezésben részt vevő nyolc tagállamban legalább 625 000 fiatal (2012. októberi adat) hasznosíthatja a fiatalokat érintő programokból származó előnyöket. Az ifjúsági akciócsoportokra és kétoldalú megbeszélésekre válaszul számos tagállam dolgozott ki átfogó, a fiatalok foglalkoztatását, pályakezdőknek szánt munkahelyteremtést célzó terveket, valamint oktatási és továbbképző programokat érintő kezdeményezéseket.

A 2007 és 2013 közötti időszakban a kohéziós politika a kkv-k uniós támogatásának legjelentősebb forrása. Az ERFA keretéből több mint 25 milliárd eurót fordítottak a kkv-k fejlesztésére, és egy további 27 millió eurós általános vállalkozási támogatás jelentős része is a kis- és középvállalkozásokhoz került. A kkv-k vonatkozásában az akciócsoportok munkája számos olyan intézkedéshez vezetett, amely megerősítette, illetve felgyorsította a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott ERFA-támogatást, így további 56 000 kkv számíthatott az ebből származó előnyökre.

is. Ez a koordinációs folyamat 2013-ban intenzívebbé válik, hogy a programok következő generációja régióinkban és a tagállamokban az eddigi leghatékonyabb módon járuljon hozzá a növekedéshez, illetve a munkahelyteremtéshez.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_en.cfm

(1) http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_hu.cfm

(2) http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-your-country/index_hu.htm

►REGIOSTARS 2013 DÍJ: MÉG TÖBB INNOVATÍV RÉGIÓS PROJEKT

A Brüsszelben, január 31-én tartott RegioStars 2013 díjátadó ünnepségen került sor a zsűri által kiválasztott öt nyertes projekt kihirdetésére az alábbi kategóriákban: intelligens növekedés, fenntartható növekedés, inkluzív növekedés, CityStar, valamint információ és kommunikáció.

A RegioStars díj az elmúlt hat évben egyre nagyobb lendületbe jött, így idén rekordszámú nevezés érkezett, és az innováció, valamint a kreatív gondolkodás imponálónan nyilvánult meg. A RegioStars díj ismertséghez juttatja az olyan kiemelkedő innovatív projekteket, amelyek az EU regionális politikája révén 2000 januárja óta jutottak támogatáshoz, és amelyek elősegítik a munkahelyteremtést a jövő számára.

A díjakat Johannes Hahn, az EU regionális politikáért felelős biztosa és Luc van den Brande, a RegioStars-zsűri jelenlegi és a Régiók Bizottságának korábbi elnöke adta át.

►TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

RegioStars 2013:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_13_en.cfm?exp=6

▷ INSPIRÁCIÓ EURÓPA RÉGIÓINAK

LUC VAN DEN BRANDE,
A REGIOSTARS-ZSÚRI
ELNÖKE VISSZATEKINT
A REGIOSTARS DÍJ ELMÚLT
HAT ÉVÉRE

A RegioStars díj ma egyike a legerősebb versenyt támaztó díjaknak, amelyek a régiók eredményeinek bemutatására és más kezdeményezésekkel való összemérésükre szolgálnak. A verseny célja, hogy díjazza azokat, aki k– a saját szintjükön – elköteleztek magukat a saját régiójuk és az Európai Unió innovatív fejlesztése mellett.

500 projekt 6 év alatt

Az elmúlt 6 évben mintegy 500 projektet neveztek a versenyre az EU összes tagállamából. 160 projektet választottak a díjra esélyesek közé, és közülük 31 kapta meg a hön áhított trófeát. A projektek idén is kiváló minőségűek, és nagyszerű, innovatív módszerekkel kerestek megoldást konkrét régiók sajátos helyzeteire.

A projekteknek fontos részét képezi a szoros partnerkapcsolatok fejlesztése, illetve először ERFA-/ESZA-támogatásokat, azt követően pedig saját forrásokat kell felhasználniuk – meg kell tehát állniuk a saját lábukon, és konkrét eredményeket kell elérniük a valóságban.

A nyertes projekteknek négy fő jellemzőjük van: innovatívak, hatást fejtenek ki, fenntarthatóak, partnerkapcsolatokat alakítanak ki, ezekhez pedig kommunikációs erőfeszítéseket is társítanak.

A projektek a céljaik tekintetében többdimenziósak. Emellett többszintűek, és bevonják azokat az elkötelezett partnereket, akikkel együttműködve régiójuk fejlesztésén dolgoznak.

A legjobb példák nemzetközi bemutatása

Hat évvel ezelőtt a RegioStars olyan fórumként jött létre, ahol nemzetközi szinten lehetett bemutatni és megosztani a gyakorlati tapasztalatokat. Gyakran csak helyi szinten ismerték a strukturális alapokkal és a Kohéziós Alappal társfinanszírozásban sikeresen megvalósított helyi és regionális kezdeményezéseket.

Ma már inspiráció forrásául szolgálhatnak azoknak a régióknak, akik át tudják emelni ezeket a bevált módszereket, és át tudják alakítani őket a helyi környezethez illeszkedően.

„A RegioStars verseny lehetővé teszi innovatív projektek kidolgozását, és teret nyit a hatalmas kreativitás nyújtotta lehetőségeknek Európa-szerte a régiók szintjén.”

Luc van den Brande, a RegioStars-zsűri elnöke

Lehetőség a kreativitásra

A RegioStars verseny lehetővé teszi innovatív projektek kidolgozását, és teret nyit a hatalmas kreativitás nyújtotta lehetőségeknek Európa-szerte a régiók szintjén. Sikerükkel ismét bizonyítják a kohéziós politikának az Európai Unió társadalmi és gazdasági fejlődéséhez való hozzájárulását.

INTELLIGENS NÖVEKEDÉS AZ EGYETEMEK BEKAPCSOLÁSA A REGIONÁLIS NÖVEKEDÉSBE A TUDÁSALAPÚ NÖVEKEDÉS ÖSZTÖNZÉSE PORTÓBAN

A portói „UPTec science and technology park” (UPTec tudományos és technológiai park) projekt dinamikus, innováció-központú környezetben egyesíti a tudományos és az üzleti életet, és elősegíti a tudás- és technológiaátadást. A Portugália

Norte régiójában található park 110 vállalatnak ad otthont (amelyek közül 95 induló vállalkozás), 800 szakembert foglalkoztat, és fontos eszköze a közvetlen külföldi befektetések (Foreign Direct Investment, FDI) régióba vonzásának. A különböző ágazatokra – a filmtől és a televíziózástól kezdve az energiahatékonyságig és a tengerészeti technológiáig – kiterjedő tevékenységek révén az UPTec értékelhetően hozzájárul ahhoz, hogy csökkenjen a régió függősége az elmaradott technológiájú ipari tevékenységektől.

▶További információ: www.uptec.up.pt

FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS A HATÉKONYABB KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATI ERŐFORRÁS-HASZNOSÍTÁS TÁMOGATÁSA TANÁCSADÁS VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA KÖRNYEZETBARÁT, KÖLTSÉGCSÖKKENTŐ MEGOLDÁSOKKAL

Az „ENWORKS Resource Efficiency Support” (erőforrás-takarékossági támogatás) projekt Anglia északnyugati részén, az általa egyesített helyi szervezetek hálózatán keresztül biztosít a vállalkozásoknak professzionális környezetvédelmi tanácsadást és támogatást. Az ENWORKS abban segíti

a kisvállalkozásokat helyszíni segítséget nyújtó szakemberekkel, online eszközökkel, illetve ismeretátadással, hogy növelhessék erőforrásaik hatékonyságát, csökkenthessék üzleti költségeiket, és versenyképesebbek legyenek úgy,

hogy mindeközben csökkentik az olyan környezeti kockázatoknak való kitettségüket, mint például az erőforrások áringadozása. Az ENWORKS csak a legutóbbi két projektjében több mint 4000 kis- és középvállalkozásnak biztosított intenzív támogatást, amivel a becslések szerint éves szinten

85 millió fontnyi költségmegtakarítás érhető el. A környezetvédelem tekintetében az előnyök közé tartozik, hogy eddig 75800 tonnával kevesebb CO₂ került a légkörbe, 646000 m³ vizet és 10700 tonna nyersanyagot lehetett megspórolni.

▶További információ: www.enworks.com

INKLUZÍV NÖVEKEDÉS TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ: KREATÍV VÁLASZOK A TÁRSADALMI KIHÍVÁSOKRA A TARTÓSAN MUNKANÉLKÜLIEK BEVONÁSA

Az „Individual Employment Paths” (Az egyéni foglalkoztatás útjai) nevű projekt azt tűzte ki célul, hogy a lengyelországi Warmińsko-Mazurskie régióban csökkenti a 45 éven felüliek közötti tartós munkanélküliséget. A projekt egy kreatív finn modellt ültetett át a lengyel viszonyokra, hogy ezzel segítsen a foglalkoztatásuk terén (például az egészségükből, a korukból vagy valamilyen fogyatékságukból kifolyólag) akadályokba ütköző embereknek

visszatérni a munkaerőpiacra. A megoldás részét képezi az egyes emberek általános értékelése, valamint a problémától függő hosszú távú rehabilitáció, életvezetési tanácsadás, lelki támogatás, illetve a közvetítő szerep vállalása a munkáltatók felé. Az eredmények nagyon biztatóak: a 32 résztvevő közül 80% talált munkahelyet, akiknek a 90%-a még 15 hónap elteltével is alkalmazásban állt. Az állami munkaügyi szervek a közeljövőben terjesztik ki a modellt Lengyelország más területeire is.

►További információ: www.erkon.elblog.com.pl

CITYSTAR INTEGRÁLT MEGOLDÁSOK A FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSBEN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TERÜLETEK REGENERÁCIÓJA BERLINBEN

The „Neighbourhood Management Berlin” (Városnegyed-fejlesztési program, Berlin) elnevezésű projekt a berlini városi hatóságok által 1999-ben indított stratégia, melynek célja a város társadalmilag hátrányos helyzetű területeinek regenerálása.

Az elhanyagolt köz- és zöldterületek, a rossz etnikai integráció és a nagyarányú fiatalkori munkanélküliség problémájával szembenező projekt kapcsolatba lép a helyi szereplőkkel, és bevonja őket egy demokratikus döntéshozatali folyamatba. A helyi szereplőkből álló környéki tanácsokat

azzal a céllal hozták létre, hogy ösztönözzék a közösséget a saját környezetük fejlesztésére és a saját sorsuk alakítására irányuló felelősségvállalásra. Az intézkedések közé tartozik az iskolák támogatása, a nyilvános helyek felújítása és segítség az egyes városnegyedek közös kultúrájának kialakításához.

A tevékenységek köre mostanra karriertanácsadással, illetve szociális és etnikai integrációval bővült – különösen az olyan körzetekben, ahol a lakosság nagy része (egyes esetekben akár 79%-a) bevándorló háttérű.

►További információ:

www.quartiersmanagement-berlin.de

INFORMÁCIÓ ÉS KOMMUNIKÁCIÓ AZ EU REGIONÁLIS POLITIKÁJÁNAK NÉPSZERŰSÍTÉSE RÖVID VIDEÓK SEGÍTSÉGÉVEL

A HALLÁSSÉRÜLTEK KAPCSOLATOS KÖZVÉLEKEDÉS MEGVÁLTOZTATÁSA

A „Towards Work” (A munka felé) elnevezésű projekt Litvániában segítette a hallássérültek munkához jutását. Harcolt a sztereotípiák ellen, küzdött a siketekkel szemben tanúsított hagyományos hozzáállás kihívásaival, ugyanakkor rávilágított a hallássérültekben rejlő foglalkoztatási potenciálra. A hozzáállás megváltoztatása végett lebonyolított egy televíziós és internetes, rövid videók sorozatából álló társadalmi kampányt. A programba speciálisan képzett toborzóügynököket is bevontak, akik egy sor kísérleti munkaügyi központban dolgoztak azon, hogy segítsenek a hallássérülteknek megfelelő munkalehetőséget találni, és szükség esetén közvetítettek a munkaadók és a munkavállalók közt. A projektben aktívan résztvevő több mint 600 hallássérült közül 400-nál többnek sikerült állást szereznie.

►További információ: www.esparama.lt/regiostars

▶ VÁROSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK ADATBÁZISA A POLITIKAI TAPASZTALATSZERZÉSHEZ

A városok kulcsszerepet játszanak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés megvalósításában. Ők a gazdaság motorjai, a kapcsolatteremtés, a kreativitás és az innováció színterei, valamint a környező területeket ellátó szolgáltatások központjai. De a városoknak is megvan a maguk árnyoldala – koncentráltan jelentkeznek az olyan problémák, mint a munkanélküliség, a zaj- és légszennyezés, a szegregáció és a szegénység. Az Európai Bizottságnak a városokkal együttműködve kell dolgoznia az európai városokról alkotott közös jövőkép megvalósításán: egy olyan hely kialakításán, amely nagyfokú társadalmi kohéziót és előrehaladott társadalmi fejlődést mutat, a demokrácia, kulturális párbeszéd és sokszínűség jellemzi, a növekedés motorja és a környezetbarát, ökológiai vagy környezetvédelmi szempontok szerinti regenerálódás helyszíne.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) már régóta támogatja a városokat a sokrétű városi problémák leküzdésében. Fő célkitűzési közé tartozik a gazdasági konjunktúra erősítése, az egyenlőség elősegítése, a városi környezet fejlesztése, valamint a jó városvezetés kialakításához való hozzájárulás. Mivel a városi élet különböző dimenziói szorosan összefonódnak, a városfejlesztés csak egy olyan integrált szemlélettel lehet sikeres, amely biztosítja a projektek közötti szinergiát, koordinációt és komplementaritást, illetve minimalizálja a köztük lévő átfedéseket és az időnként jelentkező, egymást gyengítő ellentmondó eredményeket. A városok fizikai megújítását célzó tevékenységeknek kapcsolódniuk kell többek között az oktatást, a gazdasági fejlődést, a társadalmi befogadást és a környezetvédelmet elősegítő intézkedésekhez. A sikeresen integrált megközelítéshez ezenkívül szükség van a helyi lakosok, a civil társadalom és a különböző kormányzati szintek közötti szoros partnerség kialakítására is.

Az Európai Bizottság nemrégiben közzétett egy jelentést, amely arról szól, hogy a városok hogyan használják fel az ERFA-támogatást arra, hogy városukban jobb legyen élni és dolgozni. A tanulmány 50, nyolc különböző témájú, az ERFA által támogatott projektet mutatott be. Mindegyik város esetében háromféle dokumentumot készítettek: egy összefoglalót a legfontosabb információkkal, egy 6-8 oldalas, a projekt történetét közérthető stílusban leíró tanulmányt, illetve egy hosszabb elemző, a projektre vonatkozó részletes

adatokat tartalmazó, szakmai olvasóknak szánt tanulmányt. A tanulmány célja a különböző városi gyakorlatok átfogó adatbázisának kidolgozása, és ezáltal a városfejlesztést elősegítő lehetséges intézkedések széles körének bemutatása volt. A Bizottság reméli, hogy ez az adatbázis információforrásként és inspirációként szolgálhat majd a városok, az irányító hatóságok és egyéb, a városfejlesztésben érintett intézmények számára. Ez azért nagyon időszerű, mert éppen most kezdődött annak a 2014-2020 közötti programidőszaknak az előkészítése, amelyben a Európai Bizottság azzal szeretné megerősíteni a fenntartható városfejlesztés integrált megközelítését, hogy minden tagállamot az ERFA-tól kapott források legalább 5%-ának a városfejlesztési célokra történő elkülönítésére kötelez.

Ez a tanulmány nem a kohéziós politika városi dimenziójának a kiértékelése, hanem olyan jelentés, amely a kiválasztott városoknál bemutatja a 2007-2013 közötti időszakban az ERFA által támogatott helyi városfejlesztési politika korszerű alkalmazását. Az adott esetek kiválasztása nem feltétlenül jelenti azt, hogy tagállami vagy uniós szinten ezek a legjobb példák. Ahogy minden gyakorlati munkáról elmondható, a tanulmányozott esetek csak részben tekinthetők jónak. Az esettanulmányok érdekes ötleteket, problémamegoldásokat és együttműködési módszereket tárnak elénk. A szerzett tapasztalatok azáltal képesek az új gondolkodás kialakítására és más összefüggésben, illetve helyzetekben az intézményes tanulás ösztönzésére, hogy a közpolitika bevonásával igazságosabb társadalmi-területi fejlődést idéznek elő.

A tanulmány egyik legérdekesebb eredménye a városi és területi kohézió integrált megközelítéssel történő megvalósítására alkalmazott stratégiák változatos geometriája. Számos gyakorlatban dominál a terület jellegétől függő beavatkozási típus, különösen a társadalmi, gazdasági és környezeti tényezők miatt hátrányos helyzetben lévő területeken. A fizikai megújulás továbbra is jelentős hajtóerőnek bizonyul többszereplős együttműködés kialakításában a szakpolitikák integrálásának területén. Viszonylag kevés olyan eset van, ahol a területalapú megközelítést emberközpontú szemlélettel kombinálták – és még kevesebb olyan, ahol az ERFA és az Európai Szociális Alap (ESZA) általi keresztfinanszírozás is megvalósult. Ezt a megközelítést a jövőben sokkal szélesebb

Az ókori Le Murate börtönkomplexum újjászülése Olaszországban, Firenze történelmi városközpontjában.

A két nagy egyetemnek, kutatási szervezeteknek, egy tudományos és technológiai parknak és csúcstechnológiát használó vállalkozásoknak otthont adó Sunrise Valley (Saulėtekio slėnis) a litvániai Vilniusban.

A brémai Robinsbalje „oktatási negyed” Németországban.

► INTELLIGENS NÖVEKEDÉS

Sok város kulturális, technológiai és K+F létesítményekkel ellátott fizikai munkakörnyezet kialakításával próbálja magát átpozicionálni. Kerülni kell viszont azt, hogy minden város egyforma klasztert alakítson ki, és ezzel pazarolja az erőforrásait. Az intelligens növekedés projektjei mesterségesen ösztönözhetnek olyan épületek, technológiák és tevékenységek kialakítására, amelyek nem a település fejlett technológiájú területek iránti valós igényét tükrözik. Az intelligens növekedési projekteknek intelligens specializációt is alkalmazniuk kell – vagyis egyszerre kell a helytől függő logikával megtalálni azt, ami megkülönböztet egy területet a versenytársaitól, és létrehozniuk egy innovációs rendszert. Éppen ezért a regionális szintű intelligens specializációs stratégiákat a nagyobb központi városaik intelligens növekedési stratégiájához kell igazítani.

► FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS

A fenntartható növekedési stratégiák egy kevesebb erőforrás használatával magasabb növekedési szintet elérő modell fejlődési irányába mutatóan változnak. A városok jellemzően barnamezős fejlesztésekben vesznek részt, vagy olyan stratégiákat alkalmaznak, amelyek elősegítik a szén-dioxid-kibocsátástól mentes energiarendszerekre való áttérést. A barnamezős fejlesztések jelentős szerepet játszanak a városok kis kiterjedésének megtartásában, és annak érzékeltetésében, hogy a földterület véges erőforrás, ezért vissza kell forgatni vagy újra kell hasznosítani. Egy zero szén-dioxid-kibocsátású, az energiatakarékos lakásépítési, üzleti és életviteli megoldásokat érvényesítő város nemcsak politikai elkötelezettséget igényel, hanem a tudatosság

erősítésével és a kapacitás növelésével is növelnie kell a húzóerejét. A fenntartható növekedési projektek a többszintű irányítás jelentőségét is szemléltetik. Az összetett vagy több összetevőjű intézkedések általában az érdekelt felek közötti együttműködés kifinomult formáit hozzák létre, és ezek nélkül nem is működhetnek.

► INKLUZÍV NÖVEKEDÉS

Mindenféle növekedésnek – ha azt akarjuk, hogy gazdaságilag és társadalmilag fenntartható legyen – inkluzívnak kell lennie ahhoz, hogy a társadalom minden rétegét elérje. Az inkluzív növekedés megteremtésének alapvető feltétele, hogy hozzá kell látni a szegénységgel és a társadalmi kirekesztéssel szembeni intézkedésekhez a tagállamokon és az EU-n belüli egyenlőtlenségek csökkentése érdekében. Az ERFA-nak és az ESZA-nak kéz a kézben kell dolgoznia az oktatási és a szakképzési rendszerek modernizálásán, az iskolai lemorzsolódás csökkentésén, és be kell fektetniük a közösségi, illetve az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúrába. A végső cél a közösségek megerősítése és a szolgáltatások hozzáférhetőségének fejlesztése. Az inkluzív növekedés fő célcsoportjai sok esetben olyan emberek, akiket nehezen megközelíthetőként vagy speciális igényűként jellemezhetünk. Életkörülményeik a társadalomtól való elszakadáshoz vezethetnek. A kisebbségekhez tartozók, például a bevándorlók, a romák vagy a fogyatékkal élők esetében a közösség életében való aktív részvétel akadályai még összetettebbek.

▶INTELLIGENS NÖVEKEDÉS BÉCSBEN

Inkubátor az induló vállalkozásoknak és növekedő kkv-knak

Az intelligens nem jelent nagyot! A bécsi székhelyű „Mingo” projekt 3 millió eurós költségvetésből gazdálkodik – ennek fele az ERFA-tól származik. A projekt jól szemlélteti, hogy a kis- és mikrovállalkozások hogyan tudnak hozzájárulni az európai intelligens növekedéshez. A projekt által felvetett kérdések közt szerepel a friss vállalkozások sikeressé válásához történő segítségnyújtás, illetve a már megalapozott vállalkozásoknak biztosított támogatás ahhoz, hogy innovatívak maradhassanak. A projekt a következőket nyújtja: integrált kezdeti támogatást kínál cég-alapítókna, cégvezetési tanácsokat ad a meglévő kisvállalkozásoknak, hálózati eseményeket és üzleti díjversenyeket szervez, többnyelvű szolgáltatást biztosít a etnikai alapú cégeknek, és egy olyan városnegyed-programot dolgozott ki, amely segíti a helyi bevásárlóutca népszerűsítését, valamint a helyi fogyasztói piac felfejlesztését. A „Mingo” emellett természetesen irodaterületet is kínál mindazoknak, akik otthont keresnek vállalkozásuknak.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.mingo.at

▶KÖRNYEZETBARÁT NÖVEKEDÉS GENTBEN

A városi lakások és épületek energiafogyasztásának csökkentése

Gent városában hagyománya van a környezetvédelmi intézkedéseknek, ezért nem meglepő, hogy ez az első belga város, amely bemutatja saját helyi klímatervét. A genti Környezetvédelmi Szolgálat egy figyelemreméltó kezdeményezést indított el, amely a városi lakások és épületek által felhasznált energia csökkentésére irányul. A lakástulajdonosok és -bérlők energiatakarékossági felújítással kapcsolatos kérdéseiből kiindulva egy olyan programot fejlesztettek ki, amely a tulajdonosok igényeit egyeztetni az építőipari ágazattól származó adaptált ajánlattal. A tervező és kivitelező szakembereket, valamint az üzleti közösséget a lakások energiateljesítményét fokozó megfizethető műszaki és anyagbeli megoldások kidolgozására ösztönözték. A projektnek van egy nagyon erős, inkluzív jellege: a város azokat a háztartásokat támogatja a fenntarthatóbb életmód kialakításában összehangolt útmutatással, segítséggel és kiegészítő tevékenységgel, amelyeknek a leginkább szükségük van rá.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.milieuadvieswinkel.be/

▶INKLUZÍV NÖVEKEDÉS TERRASSÁBAN

A bevándorlók integrálása és a közösségi kohézió létrehozása egyetlen városnegyedben

A Terrassa város 2. kerülete számára készült terv egy olyan környéken erősítette a társadalmi befogadást, amelynek a bevándorlók gyors ütemben történő beáramlása miatt nagy valószínűséggel kialakuló, a polgári rendet veszélyeztető konfliktushelyzettel kellett szembenéznie. A regionális kormány (Generalitat de Catalunya) által meghozott Lakókörnyezeti törvény jelentette a környék megújításához szükséges eszközt és keretrendszert. A regionális városrehabilitációs program által támogatott terv egyetlen átalakítási folyamatba integrálta a szociális intézkedéseket és a város megújításának lépéseit, csökkentve ezzel a kerületnek a város többi részétől való elkülönülését, és javítva a feszültség és a konfliktusok miatt kialakult rossz hírért. A tervet a lakosság nagyarányú részvételével hajtották végre, és a különböző települési szolgáltatásokat egybefogó rendszert alakítottak ki.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.terrassa.cat

►INTEGRÁLT MEGKÖZELÍTÉSŰ INKLUZÍV NÖVEKEDÉS A VÁROSFEJLESZTÉS TERÜLETÉN

Budapest egy hátrányos helyzetű területének megújítása – lakásépítés mint fő befektetés

A Magdolna-negyed projekt az első valóban integrált szociális jellegű regenerációs projekt Magyarországon. Budapest egyik leginkább elszegényedett területére irányul. Nemcsak a lakás- és életkörülmények javítását célozza, hanem a helybeliek közösségi szellemének megerősítését is. A fizikai infrastrukturális beruházásokhoz számos szociális projekt párosult, amelyek a negyed marginális társadalmi helyzetű csoportjainak súlyos problémáinak megoldására irányultak. Ezért a lakhatási körülmények fizikai minőségének fejlesztése mellett a helyi lakosokat is bevonták.

Ez idáig két szakasz megvalósítására került sor. Az első 2005 és 2008 között a kerületi és a fővárosi önkormányzat finanszírozásával ment végbe, a második, 2008 és 2011 közötti szakaszt az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatta. Ez a két szakasz azonban csak a kezdete a negyed hosszabb távú, valószínűleg 15 évre nyúló fejlesztési stratégiájának.

►TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.rev8.hu/eng.php

körben kellene használni, mert a városi infrastrukturális beruházások az emberekbe való befektetés nélkül aligha fognak fenntartható eredményeket produkálni.

A városok bebizonyították, hogy társadalmi újítások révén nagy változásokat tudnak elérni. Nem rendelkeznek azonban olyan hozzáértéssel, amellyel az összes felmerülő probléma megoldható lenne. A városok által betöltendő feladatkörök decentralizálása, az állampolgárok fokozott részvétele és a felvilágosult politikai döntéshozók jelenléte nem elegendő a növekvő egyenlőtlenségek és a munkanélküliség leküzdéséhez. A regionális és nemzeti hatóságoknak az irányelvek integrálásáért saját szintjükön felelős aktív szereplőként kell megjeleníteniük. A városokat a regionális és nemzeti közigazgatásnak a felelősségi körüknek megfelelő támogatásban kell részesíteni a vertikális dimenzióban is. A teljes mértékben kidolgozott integrált megközelítés sokkal nagyobb hatást gyakorolhat a jövő városaira, ahol és amikor a helyi hiányosságok magasabb kormányzati szintek politikai, gazdasági, társadalmi és környezeti dinamizmusainak következtében jelentkeznek. Ebben mutatkozik meg a meglévő nemzeti politikák és városfejlesztési programok óriási jelentősége.

A helyi szintű új ötletek kifejlesztéséhez és megvalósításához szükséges kapacitásbővítés fontosságát számos projekt bizonyította. Ez a tudásanyag gyakran olyan tapasztalatcserét támogató programok eredményeként gyűjthető össze, mint az URBACT, amely elősegíti az együttműködésen alapuló munkát és a fokozatos tanulást. Az új politikák transznacionális csere- és oktatási programokon keresztüli megszerzése nem megy olyan egyszerűen, mint az árucikkkel való kereskedelem. Nem lehet a politikai megoldásokat „másolni és beilleszteni”, és nem léteznek kivitelezési tervek sem. Ehelyett a politikai döntéshozóknak meg kell érteniük, hogy hogyan kezdhettek hozzá az integrált városfejlesztés megvalósításához. A folyamathoz kritikus szemlélet és a helyi körülmények ismerete szükséges, mivel az intézményi és kormányzati háttér mindenhol különböző. Az 50 eset fontos eszköznek bizonyul a városfejlesztéssel kapcsolatos tudásanyag városok közötti elterjesztésében.

►TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A holnap városai:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/citiesoftomorrow/index_en.cfm

Az eseteket és a végleges jelentést az Inforegio webhelyén tekintheti meg:
http://ec.europa.eu/regional_policy/information/brochures/index_en.cfm
<http://www.aeidl.eu/en/projects/territorial-developpement/urban-developpement.html>

▶ AZ EU FŐVÁROSAINAK MOZGÓSÍTÁSA

JOHANNES HAHN EU-BIZTOS
A POLGÁRMESTEREKET
SÜRGETI: EZESSÉK
KI EURÓPÁT A KRÍZISBŐL

Johannes Hahn, az EU regionális politikájáért felelős biztos volta a házigazdája február 28-án az Európai Bizottság és az EU fővárosai között először sorra kerülő közvetlen tárgyalásoknak, amelyek akár rendszeres sorozattá is válhatnak. Hahn biztos felszólította a 20 résztvevő polgármestert, hogy vállaljanak vezető szerepet a fellendülésre és növekedésre való törekvésben. Érvelt a fővárosok mint Európa gazdasági és társadalmi erőműveinek még központibb szerepe mellett is. Kardoskodott továbbá amellett, hogy a városi dimenzió még kiemeltebb helyzetbe kerülhessen a kohéziós és az összes uniós szakpolitikán belül is.

Janez Potočnik környezetvédelmi biztos szintén részt vett a találkozón. Az Európai Unió fővárosainak – Amsterdam, Athén, Berlin, Pozsony, Bécs, Brüsszel, Bukarest, Lisszabon, Ljubljana, Luxembourg, Madrid, Nicosia, Róma, Stockholm, Szófia, Tallinn, Valletta, Vilnius és Varsó, valamint Zágráb (Horvátország 2013 júliusában esedékes csatlakozására való tekintettel) – polgármesterei mind aláírták a városokról és a fenntartható, intelligens és inkluzív növekedésben központi hajtóerőt betöltő szerepükről szóló közös nyilatkozatot. A nyilatkozatot azok a polgármesterek is támogatták, akik nem tudtak jelen lenni a találkozón.

A párbeszéd elindulása az Európai Bizottság és a EU fővárosainak polgármesterei között.

1. Arturas Zuokas (Vilnius), 2. Klaus Wowereit (Berlin), 3. Michael Häupl (Bécs), 4. Zoran Janković (Ljubljana), 5. Eberhard van der Laan (Amszterdam), 6. Alexiei Dingli (Valett), 7. António Luís dos Santos da Costa (Lisszabon),

8. Sten Nordin (Stockholm), 9. Potočnik EU-biztos, 10. Hanna Gronkiewicz-Waltz (Varsó), 11. Hahn EU-biztos, 12. Yordanka Fandakova (Szófia), 13. Sorin Mircea Oprescu (Bukarest), 14. Ana Botella (Madrid), 15. Milan Ftáčnik (Pozsony), 16. Milan Bandić (Zágráb), 17. Konstantinos Georkatzis (Nicosia), 18. Xavier Bettel (Luxembourg), 19. Yiorgos Kaminis (Athén), 20. Edgar Savisaar (Tallinn).

A nyilatkozat megjegyzi, hogy: „A fővárosok azok a laboratóriumok, ahol az Európai Unió társadalmi és gazdasági problémáira meg kell találni a megoldásokat”. Ezenkívül: „A fővárosok jelentik az innováció és az intelligens növekedés hajtóerejét, és gyakran képezik az oktatási és tudományos hálózatok központját is”. Továbbá: „Úgy véljük, hogy a városi kihívások megfelelő megértéséhez, és a megoldások valós igényekhez igazított megvalósításához elengedhetetlenek a Bizottság által az irányításnak, többek között az EU strukturális alapjai kezelésének a városokra történő nagyobb mértékű átruházására tett javaslatok.”

A találkozó előtt Hahn biztos a következőt mondta: „Európa fővárosai nélkül az Európa 2020 stratégia növekedési tervét nem tudjuk valóra váltani. Ezért arra kérem a polgármestereket, hogy vállaljanak vezető szerepet az Európát a válságból kivezető úton.”

Potočnik EU-biztos a találkozón kiemelte, hogy ebben az egyre korlátozottabb globális környezetben a természeti erőforrások városi területen történő hatékony felhasználása elengedhetetlen az állampolgárok egészséges és minőségi életéhez. A városok kulcsfontosságú szerepet fognak betölteni a Bizottság által a közelmúltban elfogadott hetedik környezetvédelmi akcióterv megvalósításában.

A jelenleg egyeztetés alatt álló kohéziós politikai reformban az Európai Bizottság számos javaslatot tett a városi területekre irányuló támogatások hasznosításával kapcsolatban. Ezek a javaslatok a szakpolitikák kialakításának integrált megközelítését hangsúlyozzák. A Bizottság javasolta, hogy nagyobb hatáskörhöz jussanak maguk a városok, és lehetőséget kapjanak az új megközelítések kipróbálására, hogy lépést tarthassanak az új gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi kihívásokkal.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

„A holnap városai” jelentés:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_final_en.pdf

Fenntartható városfejlesztés az EU regionális politikájával:

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/urban/index_hu.cfm

Kiemelt városi projektek:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/mayors/2013/projects_en.cfm

▶ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

A 2014-2020 KÖZÖTTI ÚJ GENERÁCIÓS PROGRAMOKBAN

A Strukturális Alapok jelenlegi, 2007 és 2013 közötti periódusában a pénzügyi eszközök kibővültek és egyre nagyobb jelentőségre tettek szert, és a következő többéves pénzügyi keret 2014 és 2020 közötti időszaka alatt további mennyiségbeli és jelentőségbeli fejlődés várható.

Az új, 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret operatív programjai várhatóan eredményorientáltabbak lesznek, és kisszámú, de központi témájú célokra fognak összpontosítani az Európa 2020 stratégiára alapozva. Ezt *többek között* a pénzügyi eszközök megfelelő felhasználásával kell megvalósítani. A pénzügyi eszközökkel kapcsolatos rendelkezések és szabályok átdolgozott változatai teljes körűen elkészültek, mind az EU strukturális eszközeinek új szabályozására, mind a EU általános költségvetésénél alkalmazandó új költségvetési rendelethez vonatkozóan.

Az alábbiakban bemutatjuk az irányító hatóságoknak az új generációs programok során alkalmazott pénzügyi eszközök kidolgozásával és felhasználásával kapcsolatos feladatait.

Ex-ante értékelés és programozás

A pénzügyi eszközökhöz az operatív programok általi hozzájárulásnak minden egyes eszköz esetében *ex-ante* értékeléseken kell alapulnia. Az értékelésnek meg kell állapítania az esetleges piaci hiányosságok és az optimálisnál rosszabb befektetési helyzetek jelenlétét, a 2014-2020 közötti szükségessé váló közösségi beruházások szintjét és körét, illetve a szükséges pénzügyi eszközök típusát.

Az értékelések szakaszosan is elvégezhetők, de minden esetben el kell készülniük, mielőtt az irányító hatóságok döntenek a pénzügyi eszközök finanszírozásának kifizetéséről.

Az *ex-ante* értékeléseket el kell küldeni tájékoztatásul a megfelelő operatív program(ok) ellenőrző testületének. Az *ex-ante* értékelések összefoglaló megállapításait és következtetéseit a véglegesítésüket követő három hónapon belül közzé kell tenniük az irányító hatóságoknak.

Az irányító hatóságoknak lehetőségük van arra, hogy az Európai Bizottság közvetlen vagy közvetett igazgatása alatt álló uniós szintű pénzügyi eszközökhöz való hozzájárulások céljára egy külön prioritási tengelyt hozzanak létre a programokban. (Egy ilyen prioritási tengelynél a társfinanszírozási arány akár 100% is lehet.) Azt is megtehetik, hogy külön prioritási tengelyt alkalmaznak a megosztott igazgatású nemzeti vagy regionális szintű pénzügyi eszközökhöz (ebben az esetben a társfinanszírozási arányt 10%-kal növelni kell.)

Ha az irányító hatóságok azt tervezik, hogy a pénzügyi eszközöknek külön prioritási tengelyt szentelnek, el kell végezni a megfelelő *ex-ante* értékelés első szakaszát, a kérdéses prioritási tengely teljes költségének becslése érdekében.

A pénzügyi eszközök alkalmazása, irányítása és ellenőrzése

A pénzügyi eszközök alkalmazásakor az irányító hatóságok két lehetőség közül választhatnak:

- vagy a Bizottság közvetlen vagy közvetett igazgatása alatt álló uniós szintű pénzügyi eszközökhöz nyújtanak támogatást – ilyen például a kis- és középvállalkozásokat érintő COSME kezdeményezés, a kutatást és innovációt támogató HORIZON 2020 program, az infrastruktúrát segítő európai összekapcsolódási eszköz, a kulturális és kreatív ágazatok számára készült garanciakeret stb.;
- vagy olyan nemzeti, regionális, transznacionális szintű, illetve határokon átvívelő pénzügyi eszközöket finanszíroznak, amelyeket vagy közvetlenül az irányító hatóság kezel (kölcsönök és garanciák esetében), vagy a saját felelősségi körükbe tartoznak.

Amennyiben a pénzügyi eszközök kezelése az irányító hatóság feladatkörébe tartozik, akkor a hatóságnak – vagy szabályosan meghatalmazott képviselőjének – alá kell írnia a választott pénzügyi közvetítővel megkötött finanszírozási megállapodást. Ilyen közvetítő lehet már létező vagy új jogi személy, az EBB vagy más nemzetközi pénzintézmény, illetve más alkalmas szervezet.

A pénzügyi eszközök alkalmazásának összes fázisában meg kell felelni a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok előírásainak, a közbeszerzésre és az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályokat is beleértve; ezért az irányító hatóság felel.

A pénzügyi eszközök programok általi támogatása – az időközi kifizetések

Az operatív programoktól származó, pénzügyi eszközöket támogató kifizetéseket szakaszolni kell. A Bizottsághoz benyújtott időközi kifizetési kérelmekben szereplő összeg nem haladhatja meg a pénzügyi eszköz támogatására a vonatkozó finanszírozási megállapodásban meghatározott teljes keret 25 %-át.

Az időközi kifizetésekre vonatkozó kérelmek teljesítése csak akkor lehetséges, ha a pénzügyi eszközhöz nyújtott hozzájárulás meghatározott százaléka kifizetésre került, vagy garanciát vállaltak a végső kedvezményezettnek történő kifizetésre.

Az irányító hatóság általi jelentéskészítés

Az irányító hatóságnak évente jelentést kell készítenie a Bizottság számára az egyes pénzügyi eszközök alkalmazásáról, beleértve a kifizetéseket, illetve a végső kedvezményezettek felé vállalt garanciákat, a bevételeket, az elért tőkeáttételt stb. Ezeket a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos jelentéseket a vonatkozó operatív program éves megvalósítási jelentéseihez kell csatolni.

A Bizottságnak 2016-tól kezdődően minden évben összefoglalót kell készítenie az irányító hatóságok által beküldött, a pénzügyi eszközök végrehajtásáról szóló éves jelentéseiből.

Az operatív programok lezárása és az uniós strukturális alapok támogatására fordítható források újbóli felhasználása

Az irányító hatóságoknak kimutatást kell készíteniük a zárás-kori elszámolható költségekről a végleges jelentésnek a pénzügyi eszközökről szóló részében. A zárás-kori elszámolható költségek magukban foglalják a végső kedvezményezettnek ténylegesen kifizetett összegeket, illetve a kifizetésre vállalt garanciákat, a kamattámogatásokat és a garanciadíjak támogatását, a kezelési költségeket, illetve díjakat.

A pénzügyi eszközök operatív programoktól származó támogatásából szerzett kamatot és más bevételeket, valamint a jogosultsági időszak lejárta előtt visszafizetett forrásokat

CDFI-HITELEK („COMMUNITY DEVELOPMENT FINANCE INSTITUTIONS” – KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI PÉNZINTÉZETEK) KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOKNAK, VALAMINT SZOCIÁLIS VÁLLALKOZÁSOKNAK YORKSHIRE ÉS HUMBER RÉGIÓ, EGYESÜLT KIRÁLYSÁG
A CDFI az ERFA támogatását használja arra, hogy 1 000 és 50 000 angol font közötti (1 180 EUR – 59 000 EUR) kisösszegű kölcsönöket biztosítson azoknak a kis- és középvállalkozásoknak, illetve szociális vállalkozásoknak, amelyek nem férnek hozzá a fő finanszírozási forrásokhoz. Az eddig folyósított, körülbelül 4 millió font (4,7 millió euró) ERFA-támogatásnak megfelelő kölcsönökkel 166 vállalkozást hoztak létre és 159 munkahelyet teremtettek, vagy akadályozták meg a megszűnésüket. Az egyik kedvezményezett a Doncaster Refurbish – egy olyan szociális vállalkozás, amely adományozott bútorokat és más háztartási cikkeket újít fel, és helyi szinten értékesíti őket újra.

újra be kell fektetni ugyanabba vagy más pénzügyi eszközbe az operatív programok célkitűzéseinek megfelelően. Ugyanez a szabály vonatkozik a bevételekre és a pénzeszközök tőke-visszatérítéseire is, a jogosultsági időszak letelte után nyolc évig. A tagállamoknak és az irányító hatóságoknak meg kell tenniük minden olyan intézkedést, ami ezen szabályok helyes alkalmazásához szükséges.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_hu.pdf

HÍREK

[HÍREK RÖVIDEN]

KÍSÉRLETI PROJEKT A ROMÁK INTEGRÁCIÓJÁNAK ELŐSEGÍTÉSÉRE

A Regionális Politikai Főigazgatóság, az ENSZ Fejlesztési Program pozsonyi regionális központja és a Világbank által közösen szervezett, március 15-én tartott, „From pilots to outcomes: Evidence-Based Lessons on the Socio-Economic Inclusion of Roma Communities” (A kísérlettől az eredményekig: Bizonyítékokon alapuló példák a roma közösségek társadalmi-gazdasági integrációjára) elnevezésű konferencia párhuzamosan zajlott a szlovákiai Szepsiben (Moldava nad Bodvou) és Brüsszelben, Belgiumban.

A konferencia az Európai Parlament által támogatott hároméves kísérleti projekt eredményeit mutatta be. A projekt a romák társadalmi-gazdasági integrációját tűzte ki célul a kisgyermekkorú nevelés és gondozás, a mikrohitelkkel segített egyéni vállalkozás, a tájékoztatás és tudatosságnövelés, valamint az adatgyűjtési, ellenőrzési és értékelési eszközök területén az EU öt tagállamában és Macedóniában. Az oktatás, a foglalkoztatás, a lakásépítés, az egészségügy, a civil társadalom, a bevándorlás és a nemek közti egyenlőség témakörében tett javaslatokat vitatták meg a főbb uniós intézmények, nemzetközi szervezetek képviselői, kutatók és szakértők, roma képviselők és egy szepsi (Moldava nad Bodvou) romatelep lakói. A konferencia utolsó ülését annak szentelték, hogy bemutassák a Strukturális Alapoknak a nemzeti romaintegrációs stratégia megvalósításában betöltött szerepét a Strukturális Alapok 2007-2013 közötti programidőszakában gyűjtött tapasztalatok alapján.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

EB-ENSZ FP romaintegrációs kísérlet: Felügyeleti és adatgyűjtési eszközök és módszerek:

<http://www.akvo.org/rsr/project/638/>

Az EB romaintegrációs kísérleti projektjének webhelye:

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/roma/events_en.cfm

„EURÓPA AZ ÉN RÉGIÓMBAN” FOTÓPÁLYÁZAT 2013

A 2012. évi verseny nagy sikerére való tekintettel idén nyáron is megrendezik a 2013-as „Európa az én régiómban” fotópályázatot. Mint ahogy korábban is, a verseny az Európai Bizottság Facebook-oldalán fog zajlani, és a pályaműveket június elejétől augusztus közepéig lehet közzétenni. A nyertesek a díjaikat októberben, a 2013-as OPEN DAYS vehetik át.

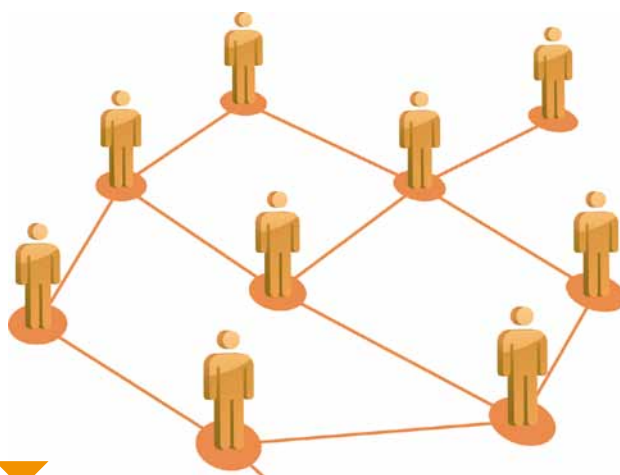

▶ OPEN DAYS – 2013

OPEN DAYS – 2013 nevű rendezvényre Brüsszelben, október 7-11 között kerül sor. A nyílt napok idei mottója: „A 2020-ra felkészülő európai régiók és városok hete”. A hét során a látogatók körülbelül 90-100 szakmai összejövetelen vehetnek részt, és a „100 EU Urban solutions” (100 EVárosi megoldás) névre elkeresztelt kiállítást is megtekinthetik.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2013/index.cfm

▶ INIO-INFORM KONFERENCIA 2012

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap, az INIO és az Európai Szociális Alap (INIO) kommunikációs tisztségviselőinek hálózata 2012 decemberében (3-4.) megtartotta első közös konferenciáját Párizs La Plaine Saint Denis kerületében.

Egész Európából több mint kétszáz kommunikátor gyűlt össze, hogy feltárják az alapok közötti szorosabb együttműködés és a kohéziós politika keretén belüli közös kommunikáció lehetőségeinek körét. A kétnapos konferencián általános volt az egyetértés a résztvevők körében, hogy jelentős a hozzáadott értékük az alapok közötti koordináló kommunikációs tevékenységeknek és a közös információs kampányoknak, ha lehetőség van ilyenekre.

A 2013 decemberében tartandó „Telling the story 2.0” (Élménybeszámoló 2.0) elnevezésű nagyszabású kommunikációs konferencia a tervek szerint arra fogja felhívni a figyelmet, hogy mennyire fontos az EU kohéziós politikája által elért eredmények megismertetése, ezenkívül követendő kommunikációs példákat is be fognak mutatni.

▶ PORTUGÁL ÉS OLASZ WEBHELYEK UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ PROJEKTEK BEMUTATÁSA

Elindult egy új, portugál portál, amely az Európai Szociális Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Kohéziós Alap és az Európai Területi Együttműködés résztámogatásával a 2007-2013 közötti időszakban lebonyolított nagyprojekteket egy részét mutatja be.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A projektek között régió vagy program szerint lehet keresgélni:

<http://www.qren.pt/np4/projetos>

Egy hasonló, a támogatások olaszországi felhasználását ismertető webhely található a következő címen:

<http://www.opencoesione.gov.it/>

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Minden tudnivalót, beleértve a bemutatókra vonatkozó információkat is, megtalál a következő címen:

http://ec.europa.eu/regional_policy/informing/events/201212/index_en.cfm

► SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

A KOHÉZIÓS POLITIKA ORSZÁGOS ÉS REGIONÁLIS NÉZŐPONTBÓL

A Panorama magazin örömmel fogadja írásait!

A *Panorama* magazin „Személyes tapasztalatok” rovata nyújt lehetőséget a kohéziós politika országos és regionális szintű „fogyasztóinak” arra, hogy hallassák hangjukat, és megosszák tapasztalataikat az európai politika megvalósulásával kapcsolatban, bemutatva akár jelenlegi eredményeiket és sikereiket, akár a következő programidőszakra való felkészülésüket.

Az EU 27 tagországa több mint 270 régiót foglal magában. Mindegyik régiónak megvan a saját gazdasági és kulturális történelme, és vannak sajátos szükségletei, így fontos, hogy a politika alakítói, a közigazgatási szakemberek és a különféle szintű tisztviselők tisztában legyenek azzal, hogy milyen hatása van a kohéziós politikának az utca, az alapok szintjén.

A *Panorama* magazin jelen számában négy tagország és régió nézeteit ismertetjük, akik előretekintenek a strukturális alapoknak a következő, 2014-2020 közötti programidőszakban történő felhasználásával kapcsolatos terveikre. Ausztria a jövőbeli befektetéseknek egy országos szintű partnerségi megközelítést mutatja be, míg Anglia a helyi partneri kapcsolatok útján történő megvalósítási terveit vázolja fel. Midi-Pyrénées az intelligens specializációra szeretne koncentrálni, Toszkána pedig egy sor konkrét témát emel ki.

A *Panorama* örömmel fogadja írásait, amelyek közül néhányat következő számainkban meg is jelentetünk:
► regio-panorama@ec.europa.eu

► FRANCIAORSZÁG

► MIDI-PYRÉNÉES – INTELLIGENS SPECIALIZÁCIÓ A POLITIKAI CÉLOK KÖZÉPPONTJÁBAN

Egy olyan vidéken, amely élen jár az innováció területén, és amely GDP-jének 4,2 %-át fordítja kutatásra és fejlesztésre, aligha meglepő, hogy Midi-Pyrénées az innovációt és a versenyképességet helyezi a gazdasági fejlesztésre vonatkozó irányelvek középpontjába. Az Európa 2020 stratégia célkitűzései proaktív módon mutatnak utat a 2014-2020 közötti programoknak, hogy ezeknek a kihívásoknak a megválaszolását fontos, több területet érintő prioritásként kezeljék.

Midi-Pyrénées 2009 óta a regionális innovációs rendszert (Regional Innovation Strategy, RIS) alkalmazza. Ezt a rendszert a régió és a kormány közösen koordinálja, ezzel egy olyan irányítási rendszert biztosít, amelyet a régió minden érintettje egyértelműen elismer. Ezzel tudásalapú, az egész körzetre kiterjedő gazdasági és innovációs fejlődésre nyílt lehetőség. A 2007-2011 közötti időszakban erre a célra ösztönzők formájában összesen 640 000 000 eurónyi állami támogatást fordítottak.

A területet érintő, az „intelligens specializációra” vonatkozó javaslat megszületésével a régió új integrációs mérföldkőhöz érkezett. Közvetlenül azokra az erősségekre és fejlődési lehetőségekre helyezi a hangsúlyt, amelyek a részét képezték a regionális elemzéseknek, és szerepeltek az RIS 2012 őszén, széles körű közösségi konzultáció bevonásával elkészített időközi jelentésében. Középpontba helyezi az intelligens ipari rendszereket, környezetünk minőségének és a termelési módszereknek a fejlesztését, az energiaellátás fenntarthatóságát, a korszerű anyagok használatát, a rák és a függőség problémáit, a sejtmanipulációs tudományokat és a regeneratív orvoslást.

Mint ahogy a stratégiai projektek támogatják a vállalkozásokat és az összehangolt közösségi intézkedéseket annak érdekében, hogy erősítsék a regionális szintű innovációs potenciált, és elősegítsék a globalizációval összefüggő, tudásalapú gazdaság kialakítását, a Midi-Pyrénées régió is elköteleződött más régiók tapasztalatainak folyamatos értékelése mellett.

Mikro- és nanotechnológiai platform a LAAS-CNRS laboratóriumban, a toulouse-i Paul Sabatier Egyetemen.

Ennek az értékelő gyakorlatnak részeként Midi-Pyrénées a pireneusi-mediterrán eurorégió-beli partnerei felé (amely régióknak jelenleg az elnöke) egy „eurorégió szintű innovációs stratégia” megvalósításának javaslatával közelített. Ez egy olyan úttörő jellegű európai kezdeményezés lenne, amely

a területet érintő integrált fejlesztési folyamatra összpontosítana, a Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon, Katalónia és a Baleár-szigetek régiójának három kiemelt ágazatot (vízgazdálkodás, e-egészségügy, élelmiszerügy és mezőgazdaság) érintő együttműködését is beleértve.

▶ **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
www.midipyrenees.fr

Az európai ügyekért és a decentralizált együttműködésért felelős osztály (Department for European Affairs and Decentralised Cooperation)
 Midi-Pyrénées régió

▶ AUSZTRIA

▶ A PARTNERSÉGI MEGKÖZELÍTÉS MEGVALÓSÍTÁSA

AUSZTRIAI ELŐKÉSZÜLETEK
 A 2014-2020 KÖZÖTTI PERIÓDUSRA

Ausztriában jól haladnak az előkészületek a 2014-2020-as időszak operatív programjaival és partnerségi megállapodásaival, az uniós és nemzeti szintű interakció stratégiai jelentőségű elemeivel kapcsolatban.

Az európai strukturális és befektetési alapok 2014-2020 közötti ausztriai felhasználásáról született partnerségi megállapodást „STRAT.AT 2020” néven dolgozták ki, az Ausztriai Területi Tervezési Konferencia keretein belül. A megállapodás közös platformot teremt a szövetségi és állami közigazgatási szervek, a városi és helyi szintű tanácsok, valamint a gazdasági és szociális partnerek számára. E célból egy külön eljárás indult, amely gondoskodik valamennyi érdekelt fél és érdekcsoport részvételéről. A végleges dokumentum tartalmazza a kiegészítő („ernyőfolyamat”) és az integrált folyamatok (alapspecifikus programozás/„alfolyamatok”) eredményeit is.

A STRAT.AT 2020 egy széles körű partnerségen alapuló szemléletet követ.

A STRAT.AT 2020 folyamat egy átfogó partnerségi megközelítést követ, és oly módon van felépítve, hogy az a stratégiai partnerek által közösen fejleszthető (és támogatható) legyen. A folyamat hivatalos elindítására az első nyilvános STRAT.AT 2020 fórumon került sor, amelyet 2012 áprilisában tartottak, 250 érdekelt fél részvételével. A fórumok nyitva állnak minden, a kohéziós politika és a vidékfejlesztési politikák iránt érdeklődő szereplő (a programok megvalósításában érdekelt partnerek, gazdasági és szociális partnerek, városi és helyi szintű tanácsok, közvetítő szolgáltatók, civil szervezetek, szakértők/akadémikusok stb.) előtt. A második fórumot az európai strukturális és befektetési alapok 11 tematikus célkitűzésének bemutatásának szentelték. A folyamat során a tervek szerint még további két fórumra kerül sor.

Az érdekeltek funkcionális és átlátható részvételét alapvető feltételnek tekintik Ausztriában. A fókuszcsoporthoz alkalmazásával lehetővé válik a legkonkrétabb problémák megcélzása/kezelése az érintett európai strukturális és fejlesztési alapok közti felületen. 2012 novembere és 2013 februárja között összesen 15 fókuszcsoporthoz alakítottak többek között a fejlődés, a városi dimenzió, a szociális szolgáltatások, a biodiverzitás és megőrzése, illetve az együttműködés/Európai Területi Együttműködés témakörében. Eredményeiket felhasználták a STRAT.AT 2020 létrehozásánál, és a kapcsolódó programozási folyamatokhoz is hasznos információként szolgáltak. A felvetett kérdések között szerepelt a horizontális célkitűzések megvalósítása, illetve nyilatkozatok születtek az európai területi együttműködés fontosságáról is. (A fókuszcsoporthoz listáját, illetve az eredményeikről szóló dokumentációt a www.stratat2020.at, címen, a STRAT.AT 2020 hivatalos, csak német nyelvű webhelyén tekintheti meg.)

Tartalmát tekintve központi jelentőségű helyen áll az egyes programozási folyamatokkal való kapcsolat kialakítása, valamint a felülről lefelé építkező szempontrendszer és az alulról

felfelé bővülő tapasztalatrendszer egyesítése. Emellett az európai strukturális és fejlesztési alapok közötti koordinációra és az ezen alapok irányelveinek különböző nemzeti és regionális politikai területeken való beépítésre vonatkozó tervek is körvonalazódnak. Ezek mindig egy sokkal átfogóbb stratégiai összefüggésben, illetve finanszírozási spektrumban vizsgálандók. Ez történik Ausztriában is, különösen a strukturális alapok tekintetében, ahol a korlátozott programméretek miatt az arányosság elvének alkalmazása előfeltétele annak, hogy a lehető leghatékonyabban lehessen foganatosítani ezeket az intézkedéseket az osztrák régiókban.

A partnerségi megállapodás tervezete várhatóan egy 2013. június/júliusi nyilvános online konzultációs folyamat témája lesz. A 2012 nyarán tartott első konzultációt követően ez lesz a második nyilvános konzultáció. A STRAT.AT 2020 stratégia és az összes operatív program benyújtására a tervek szerint 2013-ban kerül sor, ha a lehetőségek megengedik.

A teljes folyamat a www.stratat2020.at (a STRAT.AT 2020 hivatalos, csak német nyelvű webhelyén) vagy a www.oerok.gv.at (címen (az ÖROK hivatalos, csak német nyelvű webhelyén) követhető.

Dr. Diane C. Tiefenbacher

Az Ausztriai Területi Tervezési Konferencia (ÖROK) Hivatala / Az európai strukturális alapok összehangolása és a STRAT.AT 2020

►EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

►HELYI PARTNERSÉGEK – KULCS AZ ANGLIAI TÁMOGATÁSOK FOLYÓSÍTÁSÁHOZ

A 2014-2020 közötti időszak az ERFA támogatásainak folyósításában bekövetkező jelentős változások periódusa lesz Angliában. Az eddig a különálló, közös stratégiai alapok által támogatott kiegészítő beruházások ösztönzését segítő regionális ERFA-határok és -programok, valamint a demarkációs struktúrák helyett egy új, rugalmas nemzeti, a Közös Stratégiai Keret (KSK) által finanszírozott angliai növekedési programot indítanak el. Mi ezeknek a változásoknak a hajtóereje, és milyen hatásai vannak a kohéziós politikára, illetve a gyakorlati megvalósításra?

Angliában a közigazgatási rendszer az elmúlt két évben jelentős változásokon ment keresztül. Ezt annak a felismerése idézte elő, hogy ha a növekedés és a munkahelyteremtés a kis- és nagyvárosok, illetve a falvak helyi gazdaságának aktuális helyzetének megfelelően következik be, akkor az intézményi rendszernek is ezt az elvet kell követni. Ezért a regionális határok és intézmények helyett 39, vállalkozások által irányított helyi vállalkozói partnerséget hoztak létre a helyi gazdaságföldrajz alapján. Ezek a partnerségek azt tűzték ki célul, hogy összehozzák a vállalkozásokat és a civil vezetőket azért, hogy ezzel elősegítsék a fenntartható gazdasági növekedést és a privát szektor munkahelyeinek bővülését. Angliában ez a 39 helyi vállalkozói partnerség jelenti majd a KSK-finanszírozások építőköveit 2014-2020 között.

A Stoke-on-Trent városában található Middleport Pottery a helyi kreatív vállalkozások egységeiből álló műhelygyűjtessé, és az utolsó működő viktoriánus fazekasműhely munkájába betekintést engedő turistalátványossággá alakul.

Az ERFA támogatása segítette a Leedsi Egyetemből kivált Xeros Ltd. vállalatot egy polimergyöngyöket alkalmazó mosodai eljárás kifejlesztésében. A cég ma már húsz tudóst, mérnököket és kisegítő személyzetet alkalmaz Sheffieldben.

Ezenkívül tervezzük egy nemzeti szintű uniós növekedési program bevezetését is, amely az ERFA- és ESZA-források 100%-át, valamint az EMVA támogatásának egy részét a helyi partnerek által felvázolt stratégia alapján szétosztja a 39 HVP között. A központi kormány egyszerű ügyintézése lehetővé teszi a HVP-k és a helyi partnerek számára, hogy a 2014-2020 közötti időszakban maximálisan kihasználják a program nyújtotta rugalmasságot azáltal, hogy az egyes befektetési csomagokban összehangolja az ERFA-, ESZA- és EMVA-forrásokat az adott területre jutó finanszírozási keret alapján. A KSK-támogatásokat be fogjuk építeni az országos és a helyi szakpolitikákba, illetve ösztönző eszközökbe, hogy a gazdasági eredmények, illetve az állami/magánérdekek és -finanszírozások a leghatékonyabban felhasználhatók legyenek.

A közös stratégiai alapok teljes körű alkalmazása kulcsfontosságú lesz, az Európa 2020 és a Nemzeti Reformterv célkitűzéseit együtt fogja helyi kontextusba helyezni. Ez, kombinálva a tematikus/ágazati projektek megvalósításának szabadságával, bármilyen földrajzi méreteket öltve egy ambiciózus és innovatív KSK-modell létrejöttét ígéri Angliában, a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozóan.

David Morrall

Az ERFA 2014-2020 Politikai Egységének vezetője
Közösségek és Önkormányzatok Osztálya
(Department for Communities and Local Government)

►TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.gov.uk/browse/business/funding-debt/european-regional-development-funding

OLASZORSZÁG

TOSZKÁNA ÉS A 2014-2020-AS PROGRAMIDŐSZAK

Az Unió pénzügyi tervezésének új szakasza történelmünk kritikus időszakára esik. Olaszország állambiztonsága azt sugallja, hogy az elkövetkező években az uniós források alapvető szerepet fognak játszani a beruházások támogatásában, és ennek következtében a versenyképesség növelésében.

Az Európa 2020 stratégia egyértelműen jelzi a követendő utat. Toszkána szempontjából ez olyan célok kitűzését jelenti, mint az *intelligens* növekedés az oktatás, a kutatás és az innováció támogatása révén, a *fenntartható* növekedés a környezetvédelmi és földhasználati kérdések megoldásával, illetve az *inkluzív* növekedés, azaz a munkahelyteremtésre és a szegénység csökkentésére való összpontosítás.

Ehhez már nem lesz elég az uniós források gyors és kényelmes szétosztása. Toszkána jobban teljesít, mint az ország legtöbb területe. Infrastrukturális problémái és a kiterjedt gazdasági növekedést érintő megválaszolatlan kérdései azonban jól láthatóak. Ki kell választanunk olyan elsődleges intézkedéseket, amelyek azáltal érnek el jelentős hatást, hogy azokra a területekre koncentrálják az uniós forrásokat, ahol mérhető és értékelhető eredmények valósíthatók meg.

Ennek érdekében Toszkána a 2014-20-as időszak kohéziós politikáját három átfogó téma köré szeretné csoportosítani:

- **Fiatalok** – az integrált *GiovaniSi* (Fiatalkok – igen!) projekttel, amely számos, regionális, nemzeti és uniós forrásból finanszírozott lehetőséget biztosít a fiatalok számára, többek között támogatja például a szakmai gyakorlatokat, a vállalkozások indítását, és segítséget nyújt az első alkalommal vásárlóknak;
- **Városi hálózatok** (a versenyképesség növelése, illetve a társadalmi innováció és kísérletezés érdekében);
- **Belső területek** (a turizmusra, a mezőgazdasági és erdészeti tevékenységekre, valamint a zöld gazdaságra alapozva).

Ezeknek a fő céloknak a megvalósításakor Toszkána a következő prioritásokra fog összpontosítani:

- befektet a kutatásba és a technológiaátadásba, hogy növelje a feldolgozóipar szerepét;
- gondoskodik róla, hogy Toszkána egésze szélessávú internet-hozzáféréssel rendelkezzen, és elősegíti az online kommunikációt a közigazgatási ügyintézésben;
- ösztönzi a hitelhez való hozzáférést, beleértve a mikrofinanszírozást is;
- fejleszti az agrár- és élelmiszer-ellátási lánc versenyképességét, hogy ezzel ösztönözze a következő generációt a staféta átvételére, és hogy támogassa a környezeti fenntarthatóságot;

Enrico Rossi, a toszkán régió elnöke a „GiovaniSi” elnevezésű ifjúságot támogató projekt transzparensével.

- speciális technológiai ágazatok fejlesztése révén kiépíti a fenntartható energiagazdálkodást;
- regenerálja a lepusztult területeket, megakadályozza a hidrogeológiai instabilitást, alkalmazkodik a klímaváltozáshoz, megóvja a hagyományos tájképet és a biológiai sokféleséget;
- fokozott és elérhető mobilitást biztosít;
- serkenti a szakképzett munkaerő iránti keresletet és a nagyobb produktivitást a kis- és középvállalkozások körében;
- támogatja a társadalmi befogadást elősegítő intézkedéseket;
- dolgozik az iskolai lemorzsolódás megszüntetésén;
- támogatja a „toszkan kulturális hagyományok reneszánszát”.

Hogy a következő, 2014 és 2020 közötti programidőszak a lehető legjobban indulhasson el, Toszkána régiója felülvizsgálta saját belső munkamódszereit is, és létrehozott egy „vezérlőtermet” (vagy más szóval egy „koordinációs és irányítócsoporthat”), amely a strukturális alapok összes irányító hatóságát egyesíti annak érdekében, hogy mind a tervezési, mind a megvalósítási szakaszban egységes programozási és prioritáskeresési szemlélet születhessen.

Enrico Rossi
Toszkána régió elnöke

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.regione.toscana.it

▶ MÁLTA

▶ ÚJ KOMP KIKÖTŐ

GYORSÍTJA A SZIGETEK
KÖZTI KÖZLEKEDÉST
ÉS TURIZMUST

Egy modern komp kikötő épült Máltán, a Ċirkewwa kikötőben az Európai Unió kohéziós alapjának támogatásával. A sziget északi pontján található új kikötő fejleszteni fogja az ingázók, különösen a Gozo szigetén élők által elérhető szolgáltatásokat, növeli a turizmust és a teherforgalmat, emellett a gazdaság élénkítésében is segít.

Ċirkewwa komp kikötője a máltai transzeurópai közlekedési hálózat részét képezi. A projekt fő célja az volt, hogy csökkentse a Ċirkewwa-terminálon előforduló torlódást és javítsa a máltai szigetek közötti közlekedést. Rendszeresen közlekedő Ro-Pax kompjáratok vannak a Ċirkewwa komp kikötő és a Gozo szigeten lévő Mgarr kikötője között, amelyek évente megközelítően kétfélmillió járművet és négymillió utast szállítanak. Nyaranta hajókirándulások is indulnak a Ċirkewwa kikötőből Comino szigetére, emellett szervezett bűvartúrákat is indítanak innen.

Az új komp kikötőnél egy harmadik horgonyzóhellyel bővítették az északi rakpartot az épületek mentén, ezenkívül útépítés és egyéb általános fejlesztések is zajlottak. Az új létesítmények közé tartozik egy emelt gyalogos átjárókkal ellátott utasforgalmi épület, és a hajókhoz csatlakozó rugalmas felvonóhidak is készültek. Épültek továbbá közúti rendező területek, parkolók, valamint egy busz- és tömegközlekedési végállomás is. A zsúfoltság csökkentésére elkerülő és bekötőutakat csatlakoztattak a fő úthálózathoz.

A közlekedés egyszerűsítése

Az új infrastruktúra eredményeként javul a kikötő hatékonysága, és jobban lehet védekezni a kedvezőtlen időjárással szemben is. Magas szintű biztonságot, kényelmet, és minden Ċirkewwán átmenő utas-, illetve teherforgalom számára továbbfejlesztett szolgáltatást nyújt. Míg az utas- és járműforgalom egyre gördülékenyebbé válik, a terminál

megnövelt kapacitása várhatóan az utazási idő csökkenését és az átmenő forgalom növekedését fogja eredményezni.

Gazdasági előnyök

Mintegy 12 millió eurót fektettek az új terminál építésébe, amely élvezetesebbé teszi az utazást, javítja Gozo szigetének elérhetőségét, illetve csökkenti az elszigeteltségét. A fejlesztés várhatóan még inkább megkönnyíti, hogy a Gozo gazdaságának oly fontos turisták átkelhessenek a szigetre. Ez a régióban rejlő üzleti potenciál felszabadítását is elősegíti, valamint javítja mind Gozo lakóinak, mind látogatóinak életminőségét.

Energiahatékonyság

Az új terminálépületen kapott helyet Málta legnagyobb fotovoltaikus napelemeinek egyike. Elsőként egy szél turbinát is telepítenek a kikötő déli oldalára. Ezekkel a létesítményekkel, és más egyéb energiatakarékosági intézkedések révén a terminál nagyrészt környezetbarát energiát használ fel a működtetéséhez, ezáltal szénlábnymát is csökkenti. „Ezeket a létesítményeket arra tervezték, hogy mindenki számára elérhetőbbek legyenek, és hogy pozitív utazási élményt biztosítson a Málta és Gozo között utazóknak” – jegyezte meg a Christopher Farrugia, a Transport Malta (a Máltai közlekedési vállalat) képviselője. „A fejlettebb, nagyobb hatékonyságú, biztonságos, kényelmes szolgáltatást nyújtó, szigetek közti közlekedési hálózat gazdasági hasznot jelent a teljes közösség számára.”

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<https://investinginyourfuture.gov.mt/project/public-infrastructure/cirkewwa-ferry-terminal-33947651>

Teljes összeg:
10 868 000 EUR
EU-hozzájárulás:
8 800 000 EUR

▶TALLINN, ÉSZTORSZÁG

▶EGY INDULÓ VÁLLALKOZÁS SIKERE A NAPENERGIA-IPARBAN

Teljes összeg:
2 143 000 EUR
EU-hozzájárulás:
1 500 000 EUR

Épületelemekbe való beépítés
céljára szolgáló rugalmas CZTS
fotovoltaikus fólia.

A regionális politika támogatása segített egy osztrák-észt induló vállalkozást, a Crystalsol Ltd-t, amely úttörő jelentőségű napelem-technológiát fejleszt Észtországban, és a világon elsőként hasznosít közkedvelt és olcsó alapanyagokat.

A Tallinni Műszaki Egyetemből 2008-ban kiválva alapított Crystalsol vállalat ERFA-támogatásban részesült az észt „A gazdasági környezet fejlesztése” elnevezésű operatív programon, illetve az észt vállalkozó szellemet segítő Enterprise Estonia intézményen keresztül.

A „Költséghatékony napelem fejlesztése” (Development of a cost efficient solar panel) elnevezésű projekt egy teljesen új típusú, rugalmas fotovoltaikus modul kifejlesztésében segédkezett, amely félvezető anyagok használatával küszöböli ki a gyártás során a drága és ritka fémek alkalmazását. Ez az új technológia 30-50%-kal még kevesebbe is kerül, mint a jelenlegi iparági átlag.

A technológia lehetővé teszi a szolárpanelek különböző szerkezeti elemekbe, például üveghomlokzatba vagy tetőfedő anyagokba való integrálását már az építési fázisban. Ez csökkenti a megújuló energia költségét, és javítja az épület energiaegyensúlyát. A cél az, hogy az energiafogyasztó épületek energiatermelőkké váljanak.

A cég 24 új munkahelyet teremtett az uniós támogatásnak köszönhetően, emellett további tőkét kapott Finnországtól, Norvégiától és Ausztriától, illetve megállapodásokat kötött

különböző Európán belüli és kívüli (például szingapúri) egyetemekkel és intézményekkel. Annak ellenére, hogy az újabb 8 millió euróval támogatott technológia még fejlesztés alatt áll, az eladásról már született egy megállapodás az EDP-vel, egy energiavállalatokat tömörítő portugál csoporttal.

A Crystalsol figyelemre méltó fejlődést produkál, mivel a cég 2012-ben közel 1 millió eurós nyereséget tudott felmutatni, amelyet a kutatási és fejlesztési szolgáltatásainak értékesítéséből, valamint a legfőbb szabadalmaztatott innovációjából, a félvezető porból szerzett. A vállalat további ERFA-támogatásban is részesül segítségképpen a félvezető anyagok hatékonyságának növeléséhez.

A szolárpanelek piaca rohamosan nő, mivel a napenergia-technológia a villamosenergia-termelésnek, a CO₂-kibocsátás csökkentésének és a fenntarthatóság fokozásának egyik legígéretesebb alternatívájává vált. Ezt bizonyítja az iparág 2012-ben elért 23 millió eurós teljes forgalma, és az, hogy az elmúlt két évben 41%-kal nőtt a termelési kapacitás.

Világszinten úttörő új napenergia-technológiájával a Crystalsol jó úton halad afelé, hogy vezetővé váljon az integrált napelemek piacán.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.crystalsol.com

▶ RIGA, LETTORSZÁG

▶ NANOTECHNOLÓGIA FELHASZNÁLÁSA

FEJLETT IPARI BEVONATKÉPZŐ ELJÁRÁSOKHOZ

Lettország első nanotechnológiát használó ipari bevonatoló központja 2012 nyarán nyitotta meg kapuit. Az uniós forrásokkal támogatott fejlesztés szabadalmaztatott eljárásával az autó-, repülőgép- és mikrochipgyártás iparágában használt nagyteljesítményű bevonatokhoz ajánl költséghatékony megoldást.

A lett Naco Technologies vállalat egy olyan élvonalbeli, nanotechnológiát használó bevonatolási eljárást fejlesztett ki, amellyel nagyobb sebesség, rugalmasság és költséghatékonyság érhető el a különleges, fejlett technológiai ágazatok precíziós termékein alkalmazott bevonatoknak köszönhetően. Ezen ágazatok közül sokan igényelnek nagy teljesítményű bevonatokat, hogy olyan különleges fizikai jellemzőket adhassanak a terméknek, mint a védelem, a tartósság, a vegyi anyagokkal szembeni ellenállás és a nagyobb teljesítmény.

Szabadalmaztatott technológia

A rigai székhelyű kisvállalat egy fejlett, vákuumkamrában végbemenő, a nagysebességű ionplazmával végzett magnetronos porlasztás elvén alapuló bevonatképző eljárást fejlesztett ki. Ez a szabadalmaztatott, nanotechnológiát használó bevonatoló eljárás képes kifinomult, többretegű és többkomponensű bevonatokat előállítani – az igényeknek megfelelően – mindössze 0,01-150 mikron vastagságban, emellett jelentősen növeli a bevonatolt elemek élettartamát, és javítja használhatóságukat.

Előnyök

Az új technológia alkalmazásával a bevonatolt termékek előállítása tízszer gyorsabb, mint a jelenleg használt bevonatolási technológiákkal. A berendezés rendkívül energiatakarékos, és felváltja a hagyományos, környezetkárosító kémiai bevonatképző módszereket. A bevonat minősége mellett a gyártás gyorsaságával és környezetbarát megoldásaival az új eljárás nagyfokú rugalmasságot nyújt az egyedi alkalmazáshoz. Ugyanazzal a bevonatoló géppel számos műszaki megoldás megvalósítható a különböző iparágak igényeinek megfelelően.

Az elmúlt három évben 140 különböző alkatrész és szerelvény bevonatát készítették ezzel a technológiával, amelyeket az ISO szabványnak megfelelő vizsgálatnak vetettek alá.

Uniós finanszírozás

A Naco Technologies sikeres megalapítása az ország első technológiai fejlesztésekre és induló vállalkozásokra szakosodott befektetője, az *Imprimatur Capital* vállalat pénzügyi támogatásának köszönhető.

A kezdeti szakaszban a JEREMIE kezdeményezés keretében egy kockázati tőkealapot hoztak létre, amely lehetővé tette az EU tagállamainak és régióinak, hogy a strukturális alapokból, illetve nemzeti forrásokból holdingalapokba csoportosítsanak át pénzüsségeket, és ezzel ösztönözzék az innovatív, gyorsan fejlődő technológiát alkalmazó induló vállalkozások támogatását. A berendezések beszerzéséhez és üzembe helyezéséhez a vállalat további törzstőkét szerzett az *Imprimatur Capital* Technológiai Kockázati Alaptól, illetve a ZGI Capitaltól (mindkettőt Lettországból), melyet az uniós strukturális alapok támogatása egészített ki.

Teljes összeg:

591 000 EUR

EU-hozzájárulás:

149 000 EUR

„*Produktivitásának, minőségének és sokoldalúságának köszönhetően a mi technológiánk a vezető módszer a nanotechnológiát alkalmazó bevonatképző eljárások közt*” – mondta Alexander Parfinovics, a Naco Technologies vezérigazgatója és társalapítója. „*Innovatív szellemű vállalkozásunk hosszú távú célkitűzése, hogy egy nanotechnológiai mérnöki csúcspontot fejlesszünk ki Lettországból, és egy sikeres, gyorsan növekvő, a gyártási folyamatokra, autó- és repülőgépiparra összpontosító nemzetközi vállalatot hozunk létre.*”

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.nacotechnologies.com/

Teljes összeg:
10 500 000 EUR
EU-hozzájárulás:
2 500 000 EUR

▶ LANGUEDOC-ROUSSILLON RÉGIÓ, FRANCIAORSZÁG

▶ REALIS

A NÖVEKEDÉS ÉS A MUNKAHELYTEREMTÉS ESZKÖZEINEK LÉTREHOZÁSA A SZOCIÁLIS GAZDASÁGBAN

A Franciaország dél-nyugati részében fekvő Languedoc-Roussillon régióban felismerték, hogy a társadalmi innováció kulcsszerepet játszik az európai szintű gazdasági növekedésben. 2013 októberében nyílik meg az uniós finanszírozású REALIS üzleti inkubátor azzal a céllal, hogy ösztönözze és támogassa a szociális vállalkozások fejlesztését, növelje a helyi foglalkoztatást, és fokozza a jólétet.

Languedoc-Roussillon régióban a szociális gazdaság már jelenleg is több mint 14 %-át foglalkoztatja a lakosság-nak⁽¹⁾. Ez tekinthető a régió „intelligens specializációjának” is, és ezért nélkülözhetetlen eleme a régió hosszú távú gazdasági fejlődésének.

A régió 2005 óta helyi szereplőkkel és hálózatokkal együttműködve aktívan dolgozik azon, hogy a szükséges eszközök és támogató infrastruktúra kiépítésével bővítse a szociális gazdaságot. Ezeket az egymással összefüggő projekteket a REALIS (*Réseau Actif pour l'Innovation Sociale/Aktív Hálózat a Társadalmi Innovációhoz*) égisze alatt egyesítették, amely mára egy szoros partneri kapcsolatrendszer, és kölcsönösen támogató szervezetekből álló strukturált hálózatot épített ki, amibe beletartoznak a társadalmi kohéziót és jólétet elősegítő munkahelyteremtést célzó projektek is.

Az *Alter'Incub* azzal a céllal jött létre, hogy támogassa a feltörekvő és innovatív projekteket, míg az *École de l'Entrepreneuriat* a szociális vállalkozók képességeinek fejlesztésében segít. A *Coventis* hálózata a vállalkozásfejlesztést támogatja, a *REPLIC* pedig projektek megismétlését segíti elő. Ezen túlmenően még egy „óvodát” (la Pépinière ESS) is létesítet-

tek, hogy a szociális gazdaság „fiatal hajtásai” se maradjanak ki a sorból.

Az *Alter'Incub* eddig 130 üzleti tervet tanulmányozott át, amelyek közül 45 inkubáció előtti, 33 pedig már inkubációs fázisban van. Eddig 14 vállalkozás létrehozásában segített, és évente átlagosan 5-6 további cégre számít, amelyekkel 2013 júniusára 75 új munkahelyet teremthetnek.

A REALIS üzleti inkubátor 2013 októberében elindul, és hamarosan az előbbi szereplők fontos összekötő eleme lesz. A Montpellier melletti Celleneuve Parc 2000 nevű telepén található támogatóközpont a jövőben irodai és termelési létesítményeket biztosít, tanácsadást nyújt, és szorosan együtt fog működni a régió vállalkozásainak támogató hálózatával. A szociális vállalkozásokkal átlagosan három éven keresztül áll majd fenn a támogatási és partneri viszony.

„A REALIS szemlélete és az általa létrehozott hálózat a maga nemében az első ilyen eszköz Franciaországban, és egy olyan modellt képvisel, amelyet Európában bárhol meg lehet valósítani” – jegyezte meg Myriam Ludwig, a Languedoc-Roussillon régió szociális gazdasági ágazatának irányítója. „A sikeres és fenntartható, szociálisan orientált vállalkozások támogatásával elősegíti a gazdaság és a foglalkoztatottság növekedését régióinkban.”

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://www.info-entrepriseslr.fr/themes/creer_reprendre/economie_sociale_et_solaire/realis_un_reseau_innovant_pour_l_ess_porte_par_une_marque

(1) A Languedoc-Roussillon régió az országban a negyedik helyen áll a szociális gazdaság nagysága tekintetében – körülbelül 95 000 embert foglalkoztat, ebből 75 % dolgozik különböző szervezetekben.

▶ EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

▶ RÉGIÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSE
A NŐK MUNKAHELYHEZ
JUTÁSÁNAK
ÉRDEKÉBEN

Európa-szerte erőforrásközpontok hálózata jött létre azzal a céllal, hogy biztosítsák a nők számára a munkahelyek megszerzéséhez szükséges képességeket és tanácsadást, különösen az olyan területeken, mint az információs és kommunikációs technológiai szektor, illetve a vállalkozói szféra.

A most kétéves WINNET 8 projekt 2010-ben indult útnak azzal a céllal, hogy a nők munkaerő-piaci részvételének erősítésével és a nemek közötti erőviszonyok átalakításával (különösen a férfiak által uralt területeken) támogassa a regionális növekedést. A projekt létrehozásának célja továbbá a regionális, nemzeti és uniós szintű politikáknak a nők munkaerő-piaci helyzetét érintő átalakítása, és annak biztosítása, hogy ez a szemlélet beépüljön a politika főáramlatába.

Az Európai Unió Interreg IVC programja által finanszírozott projekt azért indult el, hogy hasznosítsa a korábbi tapasztalatokat, és ezeket az erőfeszítéseket nemzetközi keretbe foglalja a helyi, regionális és nemzeti szereplők bevonásával az Unió nyolc tagállamában: Bulgária, az Egyesült Királyság, Finnország, Görögország, Lengyelország, Olaszország, Portugália és Svédország.

Női erőforrásközpontok

A munka legfontosabb része a Svédországban kidolgozott női erőforrásközpontok modelljének európai szintű elterjesztése volt. Ez a modell képviseli a nemek közti egyenlőség regionális szintű fejlesztési politikában való megvalósításának eszközét mind a vidéki, mind a városi területeken. A női erőforrásközpontok fő célcsoportját azok a nők képezik, akik szeretnék például az új vállalkozásokkal, innovatív megoldásokkal, foglalkoztatással, projektekkel kapcsolatos ötleteiket megvalósítani. Az erőforrásközpont ezeknek a nőknek üzleti tanácsadást, projektfejlesztési, pénzügyi segítséget nyújt és mentorálást nyújt, valamint közösségi önszorgító hálózatokba kapcsolja be őket. A női erőforrásközpontokat egy európai szövetség, a WINNET Europe támogatja, amely 2006 óta segíti a nők regionális fejlesztésben való részvételét. Svédországban a Winnet létrehozott egy kiválósági központot (Winnet Centre of Excellence) 2011-ben, hogy elemezze, majd elterjessze az összes európai női erőforrásközpont által összegyűjtött tapasztalatokat.

Teljes összeg:
2 357 000 EUR
EU-hozzájárulás:
1 836 000 EUR

Politikai döntéshozók

A politikai döntéshozók és köztisztviselők fontos célcsoportját képezik a női erőforrásközpontok tevékenységének. Hogy megkönnyítsék a nemi dimenzió integrálását a szakpolitikai fejlesztések során, helyi szintű „többszereplős csoportokat” alakítottak, amelyek az irányító hatóságok, a helyi és regionális hatóságok, vállalkozások, kutatási intézmények, erőforrásközpontok és civil szervezetek együttműködési fórumaként szolgálhatnak. Az együttműködés eredményeképpen kilenc regionális akcióterv született a nyolc érintett tagállamban.

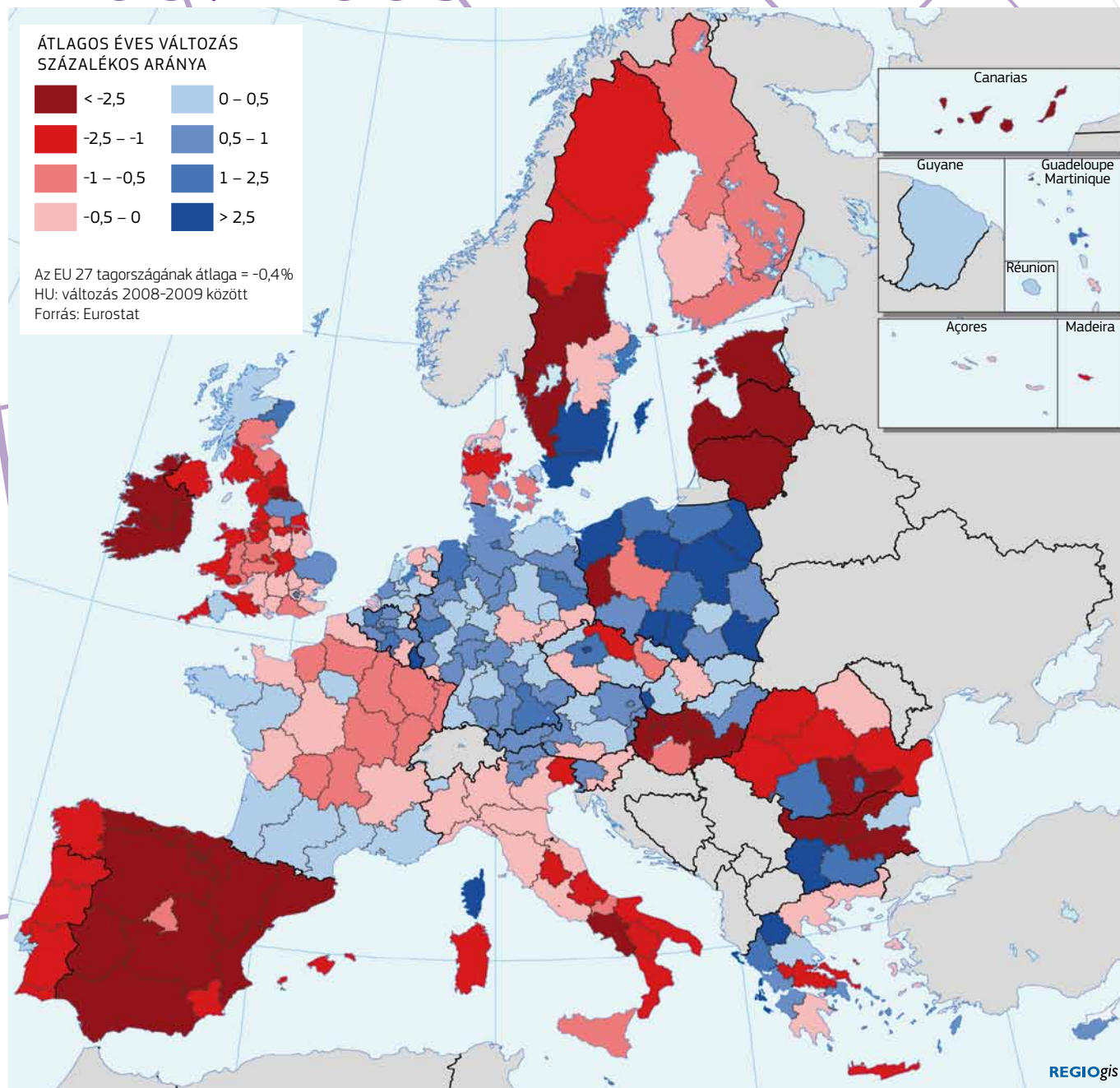
Bevált gyakorlatok megosztása

Sok más, bevált gyakorlatokat ismertető kiadvány mellett a „Women Resource Centres, Innovation & Practices for Smart, Inclusive and Sustainable Growth” (Női erőforrásközpontok, Innováció és gyakorlat az intelligens, inkluzív és fenntartható növekedéshez) címmel megjelent kalauz is számos jó példát emel ki a tagállamokban megvalósított gyakorlatok közül. „Innovation & Policies, for Smart, Inclusive and Sustainable Growth” (Innováció és irányelvek az intelligens, inkluzív és fenntartható növekedéshez) címmel elkészült egy szakpolitikai ajánlásokat tartalmazó könyv, amelynek terjesztésére regionális, nemzeti és európai szinten is sor került.

„A nők foglalkoztathatóságával kapcsolatban szerzett svédországi tapasztalatok nagyon értékes információul szolgálhatnak Európa többi országában is” – jegyezte meg Carin Nises, Älvdalen község (vezető partner) képviselőjében. „A WINNET 8 projekt pozitívan járul hozzá a munkaerőpiacon a nemek közti esélyegyenlőség javításához, ez pedig szerepel a 2014-2020 közötti kohéziós politika prioritásai között is.”

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.winnet8.eu

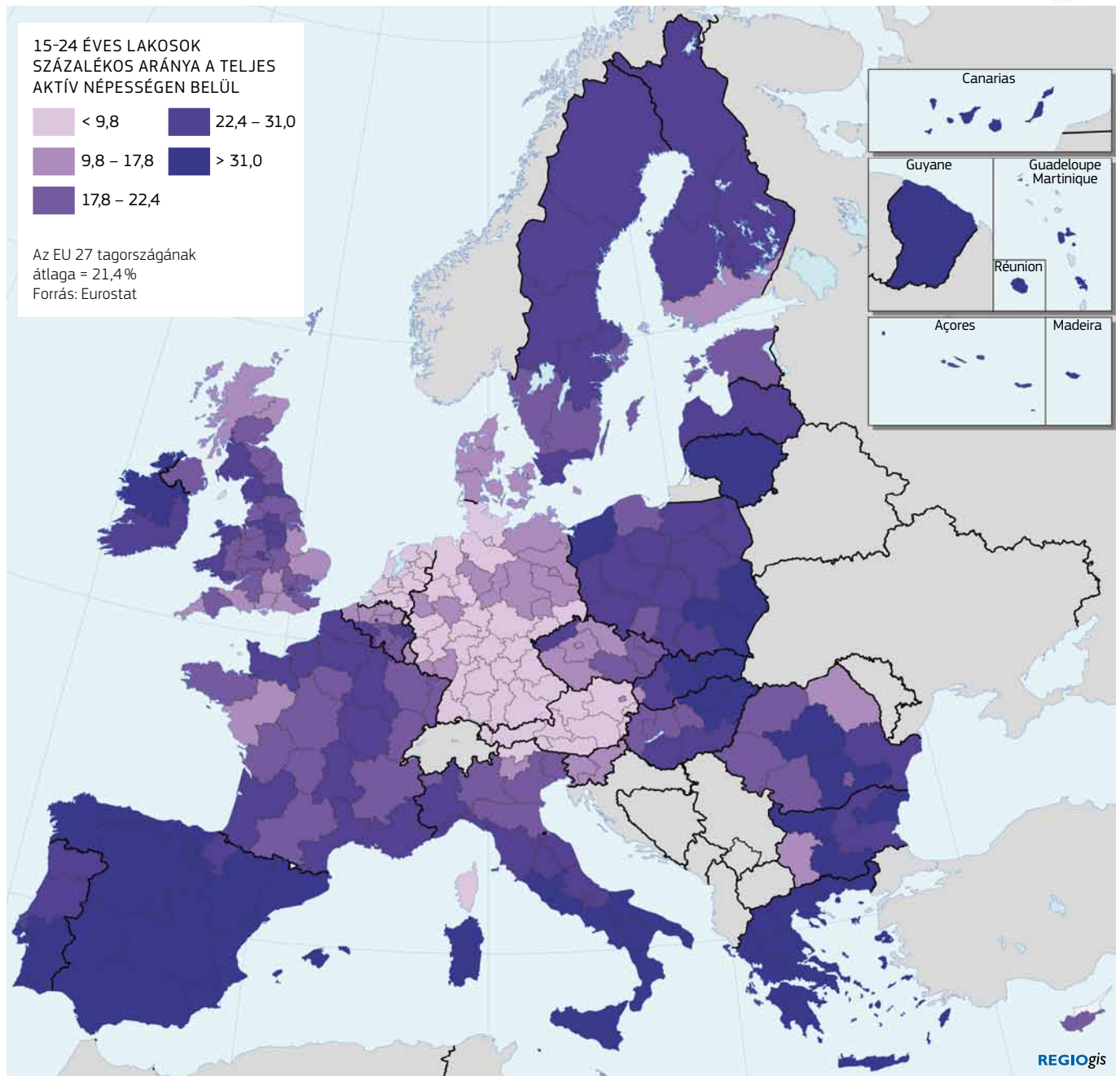
▶ A FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMÁNAK NÖVEKEDÉSE, 2007-2009

2007 és 2009 között az Európai Unió tagállamainak több mint felében csökkent a foglalkoztatás. A csökkenés mértéke különösen magas Spanyolország, Írország és a balti államok régióiban, ahol ez az érték évente -6% és -3% között változik. Görögországban a 12 régióból csak 4-ben lett kisebb a foglalkoztatottság 2009-ben, de a veszteség azóta tovább

növekedett. 2009-et követően Bulgáriában is gyorsult a foglalkoztatottság csökkenése. Húsz régióban azonban 2%-os vagy annál nagyobb növekedés volt tapasztalható a foglalkoztatottak számában – ez a másik véglet. Növekedést mutatott ez alatt az időszak alatt Lengyelország, Németország, Ausztria, Belgium és Hollandia legtöbb régiója is.

▶ A FIATAL MUNKANÉLKÜLIEK ARÁNYA, 2011

2011-ben a fiatal munkanélküliek aránya kritikus szintet ért el. A régiók egynegyedében ez a ráta 30 % és 65 % közötti. Portugália, Spanyolország, Dél-Olaszország és Görögország legtöbb régiója, Lengyelország néhány északi régiója, Szlovákia és Magyarország is szenvedett a nagyarányú fiatalkori munkanélküliség következményeitől. Csak

Hollandiában, Németországban és Ausztriában volt a 10 % alatti a fiatalkori munkanélküliségi ráta szinte az összes régióban. A fővárosi régiók közül Ausztria, Belgium, Németország és az Egyesült Királyság mutatta a legmagasabb, míg a Csehország, Szlovákia, Magyarország, Románia és Bulgária a legalacsonyabb arányokat.

▶ A JASPERS ÉRTÉKELÉSÉNEK LEGFONTOSABB EREDMÉNYEI ÉS AJÁNLÁSAI

Az európai régiók projektjeit támogató közös programról, más néven a JASPERS kezdeményezéséről a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság megbízásából készült értékelésben a programmal kapcsolatos főbb megállapítások és ajánlások szerepelnek⁽¹⁾. Az értékelést az AECOM (Írország) készítette 2012-ben, amelyhez felhasznált adatbázis-elemzéseket, esettanulmányokat, országon belüli munkaértekezleteket tartott, interjúkat készített a tagországokkal, az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságával és a JASPERS munkatársaival. Az értékelés a JASPERS indulásától 2011-ig eltelt 6 évet öleli fel.

A JASPERS program azzal a céllal jött létre, hogy az uniós források legjobb felhasználása érdekében növelje a kedvezményezett országok kapacitását⁽²⁾. Arra számítottak, hogy a nagyprojektek mennyiségének és minőségének javításához nyújtott technikai segítséggel jelentős eredmények érhetők el az érintett régiókban és az egész Európai Unió tekintetében egyaránt. EU-csatlakozásuk idején az új tagállamok viszonylag kevés tapasztalattal és kapacitással rendelkeztek ahhoz, hogy kezelni tudják az óriás beruházási projekteket. Emellett egyre nagyobb források álltak rendelkezésre a főbb infrastrukturális projektekhez, illetve kibővült a kohéziós forrásokból támogatható projektek köre is.

A JASPERS az Európai Bizottság, az Európai Beruházási Bank (EBB), az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és a Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) bankcsoport partnersége. Irodákat működtet Luxembourgban, Bécsben,

Bukarestben, Szófiában és Varsóban. A JASPERS többek között a következő ágazatok projektjeihez nyújt segítséget: kikötői, reptéri, vasúti, közúti, városi infrastruktúra és szolgáltatás, energiaipar és hulladékkezelés, vízellátás és szennyvízkezelés, valamint a tudásalapú gazdaság ágazatai.

Az értékelés célja az volt, hogy kimutassa, milyen hatást gyakorolt a JASPERS az Európai Unióhoz 2004 és 2007 között csatlakozott országok nagyprojektjeinek előkészítési, beküldési, jóváhagyási és megvalósítási szakaszának minőségére és ütemére⁽³⁾.

Az értékelés főbb megállapításai

▶1. A JASPERS kezdeményezés jelentős segítségnek bizonyult a tagállamok számára a projektek fejlesztésében és a támogatási pályázatok benyújtásában, és továbbra is komoly igény mutatkozik a szolgáltatásaira. Statisztikai bizonyítékok támasztják alá, hogy a JASPERS jelentősen lecsökkentette a Bizottság jóváhagyási folyamatának időtartamát, valamint a projektek kidolgozására fordított időt a tagállamokban.

▶2. A projektek minőségének javítására akkor van a legnagyobb esély, ha a JASPERS a stratégiai szakaszban lép be, és amikor a JASPERS támogatása a projektek tervezési kapacitásának bővítését segíti a tagállamok számára.

Az értékelésben szereplő főbb ajánlások

▶1. Stratégiai megközelítés

A JASPERS kifejezett célkitűzésének kellene lennie a tagállamok projekttervezési képességeinek fejlesztése, és nagyobb hangsúlyt kellene fektetni ennek a célnak a kidolgozására. Az értékelés javaslatot tesz egy hároméves, a JASPERS és az egyes tagállamok által is jóváhagyott munkaterv létrehozására is. A munkaterveket az egyes tagállamok igényeire és erősségeire szabva kell kialakítani.

▶2. Ráhatás a projektek tervezési szakaszára

A JASPERS-nek a projekt tervezési fázisában a lehető leghamarabb kellene közbelépnie, és a tervezés korai szakaszától

(1) Az értékelés feladatmeghatározása, végleges jelentése és igazoló dokumentumai az Inforegio webhelyén láthatók a következő címen:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/jaspers_evaluation/final_report_131212.pdf

(2) A JASPERS program kedvezményezett 12 uniós tagállama: Bulgária, Ciprus, a Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Románia, Szlovákia és Szlovénia.

(3) Nagyprojektnek az 50 millió eurónál nagyobb bekerülési költségű projektek számítanak. A JASPERS ezt a meghatározást az infrastrukturális projektekhez használja, és 25 millió eurós alsó költséghatárt alkalmaz a jelentős környezetvédelmi projekteknél.

A Kopernikusz Tudományos Központ (Lengyelország, Varsó)
a JASPERS-től kapott segítséget. 2010 novemberében nyílt meg.

kezdve kellene technikai vagy szakmai tanácsokat adnia. Ide tartozhat, hogy javasolja a nem kiemelt fontosságú vagy az alapvető hibákat rejtő projektek leállítását. Az erőforrások egyik hatékony felhasználási módja lenne, ha a JASPERS rutinszerűen tanácsokat adna a megvalósíthatósági tanulmányok feladatmeghatározásával és e tanulmányok véglegesítés előtti értékelésével kapcsolatban.

▶3. Formálisabb munkavégzési megállapodások

A JASPERS, a Bizottság és a tagállamok közötti munkamegállapodásoknak sokkal formálisabbnak kellene lennie. Ez egyértelművé tenné a Bizottság, a tagállamok, valamint a JASPERS szerepét és felelősségi köreit.

▶4. Ágazati stratégiák fejlesztése

A JASPERS ágazati stratégiák fejlesztésére vonatkozó javaslatait rutinszerűen kellene a tagállamok rendelkezésére bocsátani. A JASPERS részvétele tanácsadó jellegű lenne, és bevonása a tagállamok meghívására történne.

▶5. A tagállamok technikai és projekttervezési kapacitásának fejlesztése

Fokozottabban stratégiai szemlélet szükséges a tagállamok kiváló minőségű projektek kidolgozásához szükséges képességeinek fejlesztéséhez. Egy olyan elemzés alapján, amely a tagállamok projekttervezési képességeire irányul, a JASPERS nagyobb hangsúlyt tudna fektetni azokra a konkrét tevékenységekre, amelyek legjobban tudnák befolyásolni a projekt tervezését és minőségét.

▶6. A tudásátadás hatékonyságának javítása a JASPERS feladatai között

Az értékelésben szereplő bizonyítékok megerősítik a tudásátadás fejlesztésének szükségességét és fontosságát. A JASPERS-nek be kellene vezetnie egy olyan rendszert, amely felhívja a figyelmet az egyes projektek kapcsán felmerült és megoldott műszaki kérdésekre, amennyiben azok általános jelentőségűnek tekinthetők. Hogy a tudásátadás hatékony lehessen, a tagállamok tevékenységére is szükség van – ők mondják meg például, hogy milyen szerkezet működjön szó és milyen intézkedések szükségesek a rendszerben.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jaspers_hu.cfm

ESEMÉNYNAPTÁR

2013. ÁPRILIS 24-25.

_Varsó (PL)

RURBAN konferencia –
Fenntartható városi és
vidéki partnerségek

2013. SZEPTEMBER 21.

_Európa-szerte

European Cooperation Day

2013. OKTÓBER 7-10.

_Brüsszel (BE)

OPEN DAYS – 2013

2013. OKTÓBER 28-29.

_Bukarest (RO)

2. éves fórum
a Dunamenti Régió
EU-stratégiájáról

2013. DECEMBER 9-10.

_Brüsszel (BE)

„Telling the story 2.0”
konferenciaEzekről a rendezvényekről további információ
található az Info regio webhelyen:[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_hu.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_hu.cfm)SZÓLJON
HOZZÁKíváncsiak vagyunk rá,
hogyan az Ön régiójában mit ért
el a kohéziós politika: milyen eredményekhez
és kézzelfogható előnyökhöz jutottak a polgárok,
és hogy Ön mit gondol a következő
programidőszakra való felkészülésről.A kiválasztott írások a *Panorama*
magazin következő számában fognak
szerepelni. Írását, amely szövegek
nélkül legfeljebb 1 500 karakter hosszú
lehet, a következő címre küldje:**regio-panorama@ec.europa.eu**

Kiadóhivatal

Európai Bizottság,
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Anna-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_hu.cfm